

Bestuurskundige *Berichten.*

TNT Post
Port betaald

Semi-wetenschappelijk magazine van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden

In voor- en tegenspoed

EXCELLENT & YOUNG

Je bent jong, maar je bent nog veel meer. Voeg je naast kennis ook karakter toe? En wil jij jezelf nog verder ontwikkelen? Dan zouden we wel eens goed bij elkaar kunnen passen. Wij kijken verder dan je opleiding en zijn benieuwd naar jouw persoonlijkheid, jouw kracht. Ernst & Young biedt je volop kansen in de wereld van assurance, tax, transaction en advisory. So, what's next for your future? www.ey.nl/careers

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Waarde Lezer,

De titel van deze editie Bestuurskundige Berichten luidt 'In voor- en tegenspoed'. Bij het lezen van deze titel vermoed ik dat er mensen zullen denken aan de woorden die tijdens een huwelijkbelofte worden uitgesproken. De afbeelding op de voorkant doet echter wat anders vermoeden, files zijn namelijk een veel voorkomende situatie op de Nederlandse snelwegen. Een file kan een crisissituatie vormen wanneer deze bijvoorbeeld tot ernstige ongevallen leidt. Hier komt het thema van deze editie Bestuurskundige Berichten naar voren: het managen van crisissituaties.

In deze editie draait het om de relatie tussen de overheid en haar burgers in tijden van crisis, een relatie die 24/7 rekening dient te houden met de verwachtingen van de ander. De relatie is onderhevig aan continue veranderingen en kan plotseling omslaan van een goede naar een slechte verstandhouding. De kwetsbaarheid van deze relatie maakt het niet altijd gemakkelijk voor beide partijen. De overheid moet op haar burgers kunnen vertrouwen en terugvallen, maar de burgers vragen op hun beurt precies hetzelfde van de overheid. Als alles voorspoedig gaat, bijvoorbeeld in goede economische omstandigheden, lijkt de relatie vaak zonder moeilijkheden te verlopen en is er weinig commentaar op het handelen van de overheid. Die

trend verandert echter wanneer er totaal onverwachts een ernstige situatie ontstaat. Op deze cruciale momenten verslechtert vaak de relatie tussen de burger en de overheid. Redenen hiervoor kunnen zijn: het afnemen van het veiligheidsgevoel en de angst voor een herhaling van dergelijke gebeurtenissen.

Als reactie hierop verschijnen er in de media al snel negatieve berichten. Daarbij komen burgers in beeld die hun mening geven over het handelen van de overheid en deze mening willen delen met de rest van de bevolking. Woorden als: "de overheid is niet alert genoeg", "regels en bureaucratie belemmeren het handelen" en "men is onvoldoende voorbereid op dergelijke situaties" zijn dan aan de orde van de dag. Recente voorbeelden hiervan zijn het Koninginnedag drama van 2009 in Apeldoorn en de strandrellen op Hoek van Holland in augustus 2009. Juist tijdens dit soort momenten moet onthouden worden dat beide partijen er hoe dan ook voor elkaar moeten zijn, in voor- en tegenspoed.

In deze editie zijn een aantal zeer interessante artikelen opgenomen die dieper in zullen gaan op het thema. Verder kunt u meer lezen over de stage en buitenland ervaringen van twee Bestuurskunde studenten en kunt u een dagje meelopen met een eerstejaarsstudent die actief is bij onze vereniging. In de vorige editie is het vijfde lustrum van de B.I.L. al even ter sprake gekomen en dit keer zullen we nog iets meer verklappen over ons 25 jarig jubileum in mei.

Ik wens u veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,

Marjolein Thon
Eindredacteur

Colofon

Bestuurskundige Berichten

Semi-wetenschappelijk magazine van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden

Postbus 9555, 2300 RB Leiden

Tel. 071-5273696

Fax. 071-5273979

E-mail: bil@bilboard.nl

www.BILboard.nl

Jaargang 24 - nummer 2 - Maart 2010

Hoofredactie:

Anneclaire Hagenaar & Marjolein Thon

Eindredactie:

Anneclaire Hagenaar, Annemieke de Roos & Marjolein Thon

Redactie:

Lisa Blanken, Thijs de Bruijn, Sander Harmes, Sandra Korstjens en Carolien Maas.

Lay-out:

Anneclaire Hagenaar & Marjolein Thon

Aan deze editie werkten mee:

Prof. dr. Arjen Boin, Lisa Blanken, Anja Cornelissen, Frederik Dalfsen, Tom Degen, Eelco Dykstra M.D., Daniël Dijkstra, Sander Harmes, prof. dr. Paul 't Hart, Jolanda den Heijer, Jasper Hekert, dr. Karel Jongeling, Lars Mensel, Lianne Molina, Teresa Neervoort, Julia van Proosdij, Petra Puister, Daniël Rodenburg, prof. dr. Uri Rosenthal, Pieter Schavemaker, Linda de Sevren Jacquet, Fleur Veldhuijzen van Zanten, Mathijs van de Waardt en Elise van Zeeland.

Advertenties:

Liesje van der Hoorn, 071-5273696

Redactieraad:

Dr. F.M. van der Meer

Prof. dr. M.R. Rutgers

Oplage:

900 exemplaren

Abonnementen:

Leden van de B.I.L. ontvangen Bestuurskundige Berichten gratis thuis. Voor niet leden kost een abonnement €11,35 per jaar. Dit dient te worden voldaan op bankrekening 56.65.22.357 t.n.v. de B.I.L. te Leiden o.v.v. abonnement B.B.

Bestuurskundige Berichten is een uitgave van de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden (B.I.L.) en verschijnt viermaal per jaar. Het is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie op enigerlei wijze het geheel of delen van dit nummer te reproduceren. Waar redacteuren op persoonlijke titel hun mening geven is dit niet noodzakelijkerwijs die van de gehele redactie. De redactie behoudt het recht voor stukken in te korten, te wijzigen dan wel niet te plaatsen.

Uitgever:

Orangebook, verenigingsdrukwerk & advies
www.orangebook.nl | T 013-5802195

ISSN 0920-5772

Copyright 2009 B.I.L.

Foto omslag: File

Inhoudsopgave

Wetenschappelijk

6

The unintended consequences of crisis exploitation

Prof.dr. Arjen Boin en prof. dr. Paul 't Hart over crisis management bij de overheid.

9

'Blijf alert en waakzaam voor veranderingen'

Interview met voorzitter van het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement en hoogleraar Bestuurskunde aan de Leidse Universiteit prof. dr. Uri Rosenthal.

12

Airplane disasters and communication crises

Master studenten over communicatie bij vliegtuigongelukken.

16

IMAGINE: scenario-based approaches to crisis management

Door Eelco Dykstra M.D.

Studie

19

Van Negen tot Vijf

Interview met studieadviseur masterstudenten en coördinator buitenland Jolanda den Heijer.

23

Onze taal een bare schat

Column geschreven door dr. Karel Jongeling.

24

De research master (ReMa)

De ervaringen van Julia van Proosdij over de research master.

26

De theorie in de praktijk brengen

Teresa Neervoort vertelt over haar stage bij het ministerie van Defensie.

27

Hard werken onder de palmbomen

Verslag van Anja Cornelissen over haar semester in het zonnige Californië.

Vereniging & Alumni

28

De B.I.L. ontdekt Praag

De commissie buitenland doet verslag van de korte reis naar Praag.

30

"Te veel om een boek over te schrijven"

De geschiedenis van vijftientig jaar B.I.L. door Tom Degen, Jasper Hekert en Mathijs van de Waardt.

32

De B.I.L. raakt in haar element!

Lianne Molina vertelt meer over twee B.I.L. activiteiten.

33

Het LOB

De voorzitter, Lisa Blanken, aan het woord.

34

Koninklijke crisis

Een column van Daniël Dijkstra.

35

De week van...

Een week uit het leven van Daniël Rodenburg.

36

Interview met alumnus

Petra Puister vertelt over haar ervaringen na haar opleiding bestuurskunde.

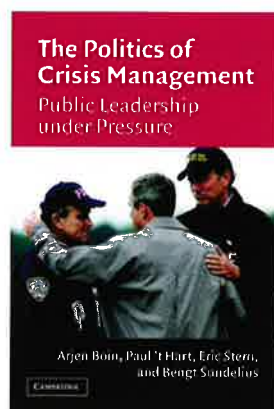
38

Mededelingen

The unintended consequences of crisis exploitation

Professors Arjen Boin (Louisiana State University) and Paul 't Hart (Australian National University and Utrecht University) are co-authors of the prize winning study *The Politics of Crisis Management: Public Leadership under Pressure* (Cambridge University Press 2005). In this article they discuss the risks of using crisis for political purposes.

Prof. dr. Arjen Boin en prof. dr. Paul 't Hart

shuttle accident – will confirm just how prevalent (and pathological) these factors are.

It is not all bad news. Research consistently shows that crises typically create major opportunities for change. The very occurrence of a crisis or disaster signals that existing policies and institutions failed to protect a society against external or internal threats. Adaptation then seems necessary: crises invite leaders to act and get things done. They open political windows of opportunity for new ideas and policies, for a new way of working. A society – its institutions, policies and citizens – can thus emerge stronger from a traumatizing experience.

“It is not all bad news”

The really big and scary crises offer unique opportunities for political exploitation. When a crisis has a truly dislocating effect – de-legitimizing entire institutions or rendering obsolete long-standing policies – leaders can redesign and rebuild the institutional landscape. Changes that would be politically impossible in normal times are suddenly required and expected.

Political leaders then face an intriguing set of challenges. They must first of all make sure that they themselves and the governments or organizations they lead come to be seen as part of the solution, not as part of the problems that caused the crisis in the first place. This requires astute management of the accountability process – now commonly known as the ‘blame game’ – that crises trigger. They must also act prudently to reconsider and adjust existing policies and institutions to the new realities – including altered public perceptions and strong public emotions – that crises create. And finally, to the extent that they want to exploit the opportunities for ‘creative destruction’ that crises offer, they need

to infuse the crisis-induced discussions about ‘never again’ and ‘learning the lessons’ with the political agenda they brought into office, since “you never want a serious crisis to go to waste” (Rahm Emanuel, President Obama’s chief of staff, January 2009).

“You never want a serious crisis to go to waste”

Some leaders are particularly adept at crisis exploitation. Franklin Roosevelt, Margaret Thatcher and Ronald Reagan were all masters of this craft. On the wings of recession, they transformed economic policy and the role of the state. Consistently forwarding a distinct philosophy of change, they emerged from these long crisis periods as true statesmen.

Some leaders savour the prospect of change so deeply they will seek to create a sense of urgency, calculating that a deep crisis will temporarily relieve the many constraints of ‘government as usual.’ Political scientist Murray Edelman observed decades ago that ‘Any government that prides itself on its ability to manage crises is sure to find crises to manage, and crisis management is always available as a way to mobilize public support.’

In his efforts to get a stimulus bill passed, President Obama upped the crisis rhetoric to sustain momentum. If senators do not act immediately, the President warned, the current crisis could turn into a catastrophe. Every day of political bickering will cost more jobs, more foreclosures, and more sorrow. A political contest of ideas and interests was thus framed as a moral imperative – just like George W Bush did after 9/11. In both instances, the political space for constructive opposition to the leader’s agenda was effectively and severely constrained. Like the Patriot Act, the stimulus package sailed through Congress, both initiating fundamental, hard-to-reverse reforms conceived and implemented at a pace that would astound even Roosevelt.

In another example of crisis exploitation, Australia’s Labor Prime Minister Kevin Rudd was quick to publish a major essay that declared the ‘neo-liberalism’ of his main political adversaries dead and buried. To him, the global crisis means that the nation state and social democracy are back in business. Almost three decades after Reagan uttered his famous line that government

is not the solution but the problem, the tables can be turned, says Rudd: the market has problems, government brings the solution. He received robust criticism for taking this line, but got what he wanted: control of the agenda of the debate, moving attention away from the big gambles taken by his government in cobbling together a 46 billion dollar stimulus package.

Crisis exploitation is politically tempting, but may compromise prudence in policymaking and stifle democratic deliberation. In their rush to seize the political momentum, these leaders are ignoring an essential lesson of past crises: quick and big crisis responses tend to backfire. Crisis-induced reforms often produce reform-induced crises. Reforms crafted in haste address symptoms rather than causes, focus on the short term rather than the longer term, and rarely capture the wisdom of those who know best (those who have to deliver it).

“Crisis-induced reforms often produce reform-induced crises”

Only one year after the Obama administration passed the stimulus bill, the negatives have begun to outweigh the positives. Pundits have conveniently forgotten how the adoption of the stimulus bill stopped a spiraling downfall of the world’s largest economy. The President is increasingly being associated with “big spending” and “bailing out Wall Street” – a decidedly negative story line is defining his administration.

Capitalizing on crisis unleashes a momentum that is hard to control. More specifically, a crisis triggers two dangerous reflexes that ultimately undermine the chances of the proposed reform.

First, in the rush to seize the momentum crisis leaders tend to impose self-defeating deadlines. Sober analysis and calm reflection are crowded out by partisan considerations. Doctrinaire beliefs and political spin take over, and uncertainty, doubt and dissent are no longer welcome, not even behind closed doors. Many crisis leaders tend to rely exclusively on inner circles of trusted and liked advisers in which internal consensus becomes a prized asset to be defended at all costs. The policies that result from this self-created pressure cooker rarely stand the test of time. A second crisis reflex is to cut off debate. Leaders arm-twist legislators to rubber stamp what are in effect huge

policy gambles. Those who publicly doubt these gambles are accused of politicking and discounted as apologists for "old" remedies that have been shown wrong. We have been here before when the Bush administration branded opponents of hastily crafted post-9/11 reforms as "unpatriotic".

"Crisis research warns against the temptation to play the crisis exploitation game"

The efforts to reform the US health care system provide a case in point. Seeking to convert political momentum and portraying the current healthcare situation in stark terms, the Obama administration and Democratic Congressmen paid little heed to Republican concerns. Rahm Emanuel's crisis dictum (cited above) galvanized the Republican opposition against the healthcare reform initiative. When the Democrats lost their filibuster-proof majority (Ted Kennedy's seat went to a Republican contender), the Republicans interpreted this as an endorsement of their opposition. Crisis rhetoric from both sides has cut a deep divide in American politics.

Crisis research warns against the temptation to play the crisis exploitation game. The unprompted use of crisis rhetoric gives rise to the fundamental error of over-promising, which quickly ends up in under-delivering. Imposing hasty crisis measures negates the intelligence

of democracy: the exploring and reconsidering, bargaining and learning produced by pluralistic deliberation. The bigger the problems, the more leaders should resist the temptations of using crises to prioritize personal agendas.

When the problems are as big, baffling, and unprecedented as they are today, a different style of crisis leadership is required. Instead of advocating quick fixes and playing the blame game, leaders should use their authority to mobilize adaptive capacity within their societies. Citizens need to be actively involved in the process of rethinking the values, assumptions and institutions that underlie a way of life that now appears unsustainable. They need to "buy into change" if that change is to succeed.

"It takes wisdom and courage to resist the temptation of crisis exploitation"

It takes wisdom and courage to resist the temptation of crisis exploitation. True statesmen recognize the necessity of adaptation and use their political intuition to determine the shape, speed and direction of reform. They make sure the proposed adaptation fits the core values of the society that is to bear the brunt of reform. And they do not sacrifice democratic deliberation on the altar of crisis-induced executive dominance. ■

Suggestions for further reading

Boin, A., McConnell, A. and 't Hart, P. (eds) (2008) *Governing after crisis: The politics of investigation, accountability and learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Boin, A., 't Hart, P., Stern, E. and Sundelius, B. (2005) *The politics of crisis management: Public leadership under pressure*. Cambridge: Cambridge University Press.

Edelman, M. (1977) *Political language: Words that succeed and policies that fail*. New York: Academic Press.

't Hart, P. (1993) Symbols, rituals, and power: The lost dimension in crisis management. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 1 (1): 36-50.

't Hart, P. and Tindall, K. (eds) (2009) *Framing the global economic downturn: Rhetoric and politics of recessions*. Canberra: Australian National University Press.

Rosenthal, U., Charles, M.T. and 't Hart, P. (eds) (1989) *Coping with crises: The management of disasters, riots and terrorism*. Springfield: Charles C Thomas.

Rosenthal, U., Boin, A. and Comfort, L.K. (eds) (2001) *Managing crises: Threats, dilemmas, opportunities*. Springfield: Charles C Thomas.

'Blijf alert en waakzaam voor veranderingen'

Prof. dr. Uri Rosenthal is voorzitter van het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement en hoogleraar Bestuurskunde aan de Universiteit Leiden. Wij vroegen hem naar zijn kijk op de gebeurtenissen rond de rellen in Hoek van Holland.

door Lisa Blanken en Sander Harmes

In hoeverre denkt u dat een organisatie grip kan hebben op een situatie als Hoek van Holland?

Je hebt te maken met voetbalhooligans die geleidelijk hebben geconstateerd dat er in het stadion weinig eer voor hen te behalen valt, waardoor de toestanden zich hebben verplaatst. Gaandeweg is er een ontwikkeling op gang gekomen waarbij hooligans evenementen verstoren. Al langer speelt het probleem dat jongeren en ook oudere jongeren zich te buiten gaan aan het excessief gebruik van drugs en alcohol, in het bijzonder een combinatie hiervan. Hierdoor worden ze onbeheerst en daardoor moeilijk beheersbaar voor degene die met ze te maken krijgt.

Welke van de in het rapport genoemde hoofdconclusies vindt u het meest verwijtbaar?

Ik praat niet in termen van verwijtbaarheid. In het rapport doen we constatering over dingen die niet goed zijn gelopen. Dit moet je kunnen afleiden uit een normenkader waaraan je behoort te voldoen vanuit wet- en regelgeving en vanuit een organisatie. Van daaruit kun je kijken naar de hoofdconclusies en er je oordeel aan verbinden. Wat in deze zaak wel heel duidelijk naar voren is gekomen, is dat het evenement in de verkeerde risicocategorie is geplaatst. Met alle gevolgen van dien. Dit is een technisch verhaal, maar het gaat om gradaties van risico die gekoppeld worden aan een evenement. Dit risicogehalte wordt onderscheiden in low risk, medium risk en high risk. Wanneer het gaat om een lowriskactiviteit is het in Rotterdam de gewoonte om het weg te zetten bij politiemensen die op de plek zelf werken. Op het moment dat het medium risk is, wordt er een Districtelijk Grootchalig Bijzonder Optreden tegenaan gezet. Wanneer een evenement high risk is wordt het in een Grootchalig Bijzonder Optreden (DGBBO) ondergebracht. Dancefestival Veronica Sunset Grooves werd als lowriskactiviteit weggezet bij plaatselijke politiemensen en dat was een gedeelte van het probleem in Hoek van Holland.

In Rotterdam zijn er meer dan 1700 evenementen per jaar. Is dat misschien te veel?

Van die 1700 evenementen zitten er een groot aantal zonder meer in de lowriskcategorie. Wij hebben Rotterdam aanbevolen het evenementenbeleid in het algemeen en de evenementenkalender in het bijzonder door te lichten. De gemeente moet vervolgens bepalen welke inzet per jaar geleverd kan worden. Op basis van het onderzoek is gebleken dat het aantal high- en mediumrisicoevenementen

Op 22 augustus 2009 liep het dancefestival Veronica Sunset Grooves in Hoek van Holland volledig uit de hand. De aanwezige politiemensen werden door hooligans aangevallen en zij voelden zich genoodzaakt schoten te lossen. Hierbij kwam één man om het leven. Het COT deed in samenwerking met Bureau Beke onderzoek naar de oorzaken van de rellen in Hoek van Holland en de bevindingen werden gepresenteerd in een rapport¹. Hierin wordt in de eerste plaats de nadruk gelegd op de rol van de reischoppers, die zich buitengewoon gewelddadig hebben gedragen. De politiemensen hebben gehandeld vanuit een uitzonderlijke en levensbedreigende situatie, zonder dat zij op ondersteuning konden rekenen. Verder wordt gesteld dat er gebrek aan scherpte en alertheid was bij de organisaties en autoriteiten. Bovendien waren er voor het evenement signalen die wezen op mogelijke ongeregelheden, maar deze werden niet onderkend. Het rapport concludeert tot slot dat de informatievoorziening tussen burgemeester, hoofdofficier van justitie en korpsleiding onvoldoende was.

in de periode juni tot en met september teruggebracht zouden moeten worden. De gemeente krijgt dan wel te maken met bezwaren van organisatoren van evenementen die in die periode plaatsvinden. Dat is een belangrijke afweging die gemaakt moet worden.

Waarom kunnen er juist in de zomerperiode niet meer evenementen georganiseerd worden?

Alse een erg hoog aantal high- en mediumriskevenementen organiseert dan vergt dat per definitie capaciteit van de publieke autoriteiten. En de publieke autoriteiten worden betaald uit ons belastinggeld. Dat kan maar één keer worden uitgegeven. Op een bepaald moment ben je door het budget heen dat je voor dit soort dingen ter beschikking wilt en kunt stellen; er is een maximum aan mankracht, materieel, en mentale spankracht. Daarnaast speelt mee dat veel evenementen zich afspelen in periodes met een redelijke kans op mooi weer en waarin mensen de tijd hebben om naar evenementen toe te gaan, zoals in de zomer. Maar in de zomer willen mensen uit de hulpverlening ook met hun gezin met schoolgaande kinderen op vakantie. Dat is de problematiek waarmee je mee te maken hebt.

Wat vindt u van de wijze waarop organisaties en autoriteiten over het algemeen gebruik maken van wetenschappelijke inzichten die er zijn op het gebied van risico en crisismanagement?

Dat gebeurt niet altijd zoals je dat zou willen. Het is natuurlijk zo dat de wetenschap niet de enige bron voor handelen is. Er zijn ook hele andere bronnen, zoals de ervaring van mensen uit de praktijk. Het risico is dat mensen zich al te veel op de automatische piloot gaan organiseren: "Oh, we hebben het de vorige keer zo gedaan en dat verliep goed, dus trekken we het draaiboek van de vorig jaar gewoon weer uit de la. We veranderen simpelweg het jaartal 2010 in 2011." Maar dat gaat niet zo makkelijk. Je moet altijd alert en waakzaam zijn voor de veranderingen die zich kunnen voordoen. De omstandigheden waarin een evenement zich afspeelt kunnen altijd veranderen.' 'Vorig jaar hebben wij een boek gepubliceerd over evenementen in Nederland. Er wordt in behandeld hoe je met evenementenbeleid in het algemeen omgaat en hoe je evenementen op een verantwoorde wijze veilig kunt organiseren, zonder een evenement weg te organiseren. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat het karakter van een evenement helemaal verdwijnt doordat er tal van veiligheidsmaatregelen worden genomen.

Hoe gaat bij een crisis de informatievoorziening naar buiten toe in zijn werk?

Bij ernstige gebeurtenissen zie je altijd dat het even tijd kost voordat betrokkenen echt beseffen wat er aan de hand is. Dat levert problemen op, omdat de autoriteiten direct naar buiten moeten treden. Vandaag de dag kun je daar niet meer te lang mee wachten. Zeker niet als er iets ernstigs gebeurt zoals in Hoek van Holland. Vroeger was het nog mogelijk te zeggen dat je morgen in de avond wel met een verklaring zou komen. Nu is daar de tijd niet meer naar. Media en burgers verwachten van de autoriteiten

dat ze á la minute met een verklaring klaarstaan. Als betrokken autoriteit mag je dan ook nooit zeggen dat je geen commentaar hebt. Je moet zeggen dat je constateert dat er zich een ernstige zaak heeft voortgedaan, maar dat je de toedracht en omvang van de ellende nog niet kan bepalen. In Rotterdam was het probleem dat tijdens en vlak na de rellen de korpschef van Rotterdam-Rijnmond niet aanwezig was. Hij was in Zuid-Frankrijk op vakantie. Het werd hem pas een dag later duidelijk wat er was gebeurd. Dat komt de communicatie naar de bevolking en ook richting de eigen mensen niet ten goede.

In de hoofdconclusie wordt ook ingegaan op de rol van de korpschef, ontstonden er extra problemen omdat deze op vakantie was?

Formeel is het zo, en de facto ook, dat wanneer de korpschef op vakantie is, zijn functie voor de periode dat hij weg is, geheel wordt overgenomen door een van zijn plaatsvervangers. Voor de politie geldt natuurlijk dat het echt ongekend hevige toestanden waren. De interne communicatie tussen de korpsleiding en de betrokkenen politieagenten moet hoge prioriteit hebben. Wat moet er gebeuren, hoe heeft het kunnen gebeuren, enzovoorts.

Wat maakt de strandrellen in Hoek van Holland anders dan andere uit de hand gelopen situaties?

Bij bijna elk soort heftige situaties kom je bepaalde regelmatigheden tegen. Eén heel bijzonder punt bij de strandrellen van Hoek van Holland: de hevigheid van de geweldsexplosie die zich heeft voorgedaan ten opzichte van de politie. Wij drukken ons in het onderzoek zo zorgvuldig mogelijk uit en zeggen niet dat die geweldsexplosie uniek is, maar ze is zeker ongekend. Over de hevigheid valt te twisten, maar feit is dat een reeks politiemensen te maken kregen met dolgedraaide en doldrieste types die hen echt met de dood bedreigden. Diegene die het handelen van de politiemensen hebben onderzocht vinden dan ook dat het gebruik van een vuurwapen in die situatie legitiem was. Natuurlijk is het wel eens vaker voorgekomen dat politiemensen te maken krijgen met bedreigende situaties. Zo herinner ik mij de krakersrellen in de jaren zeventig waarbij krakers een ijskast vanaf vijf hoog naar beneden gooiden. Als daar politiemensen onder hadden gestaan, dan waren zij op slag dood geweest. De kroningsrellen van 30 april 1980 – met de zogeheten slag om de Blauwbrug – waren ook heftig. Daarbij had een half peloton binnen de kortste keren met licht- en zwaargewonden te maken. Maar het verschil met deze gebeurtenissen, is dat het in Hoek van Holland veel meer een rechtstreekse bedreiging op het lijf van een aantal politiemensen betrof. Politiemensen werden met de dood bedreigd, terwijl er onvoldoende rugdekking was en ze er dus volledig alleen voor stonden.

Relschoppers met slechte bedoelingen kunnen overal naar toe, heeft het er aan bijgedragen dat het dancefestival een gratis evenement was?

Dat kan een factor zijn die heeft meegespeeld. De media besteden natuurlijk veel aandacht aan dergelijke evenementen waardoor het extra aantrekkelijk wordt om er naar toe te gaan.

■ Het strand van Hoek van Holland waar op 22 augustus 2009 het dancefestival Veronica Sunset Grooves volledig uit de hand liep.

Hoe denkt u over de personele consequenties die de strandrellen hebben gehad?

Als de overheid naar het oordeel van media, publiek of politici ontoereikend hebben opgetreden, dan worden er personen aangewezen die daar de consequenties van moeten dragen. Dat komt erop neer dat er koppen moeten rollen. In theorie geldt dat er bij het afleggen van verantwoording altijd een drieslag plaatsvindt. Er moet namelijk eerst informatie over de precieze aard en oorzaken van de gebeurtenis worden verstrekt en verworven. Vervolgens wordt hierover gedebatteerd en in de derde en laatste fase gaat men, indien noodzakelijk, over tot het opleggen van sancties. Typisch is dat bij ingrijpende gebeurtenissen, de eerste twee fasen vaak worden overgeslagen en dat er onmiddellijk wordt overgegaan naar de derde fase, namelijk: wie draagt de verantwoordelijkheid en wie moet er dus aftreden? Het COT heeft zich in het onderzoek niet met deze vraag bezig gehouden. Simpelweg omdat het onze opdracht niet was. Onze opdracht was een reconstructie te maken van de gebeurtenissen en daar conclusies en aanbevelingen aan te verbinden. We zouden ook geen opdracht aanvaard hebben waarbij wij op de stoel van de verantwoordelijke autoriteiten zouden zitten.

Verwacht u dat deze crisis tot nieuwe inzichten zal leiden?

Jazeker. Het punt waar wij vooral de aandacht op vestigen is het evenementenbeleid. Er moet rekening worden gehouden met het feit dat de huidige maatschappelijke omstandigheden ervoor zorgen dat er, meer dan vroeger, plotselinge verstoringen kunnen ontstaan. Er zijn nu

eenmaal mensen die met kwade bedoelingen naar een evenement toe gaan. Tegenwoordig moet je de risico's van evenementen en alles wat met massagebeurtenissen te maken heeft anders inschatten. Kijk naar de aanslag op 30 april vorig jaar. Dan zie je wat één persoon voor verwoestende invloed kan hebben op een evenement als Koninginnedag, dat verder jaar in jaar uit, op een vrolijke en prettige manier is gevierd. Tijden veranderen en de strandrellen in Hoek van Holland laten ons eens te meer beseffen dat we daar rekening mee moeten houden.

Tot slot: wat vindt u van de wijze waarop de Rotterdamse autoriteiten gevolg geven aan de conclusies van het COT?

De autoriteiten hebben de conclusies en aanbevelingen die wij hebben gedaan ter harte genomen; ze gaan serieus met onze aanbevelingen aan de slag. Daar zijn we tevreden over. Ook hebben zij hun waardering voor het onderzoek uitgesproken. Buiten Rotterdam heeft het rapport ook al zijn weg gevonden. Regelmatig worden we uitgenodigd door andere gemeenten en regio's die geïnteresseerd zijn in de feiten en aanbevelingen uit het onderzoek. Ze kunnen er ook voor hun eigen regio en gemeente iets van leren. Dat is mooi meegenomen. In het algemeen zijn wij dan ook zeer tevreden en we merken dat het onderzoek zeker in goede aarde is gevallen. ■

¹ COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement en Bureau Beke (2009). Strandrellen in Hoek van Holland. <http://www.rotterdam.nl/Directie%20Veilig/PDF/COT%20Beke%20Eindrapport%20strandrelle n%20HvH%20081209%20kaft.pdf>.

Airplane disasters and communication crises

Communication is crucial with regard to managing crises. This article is a short version of a paper that analysed the development of crisis communication within the aviation industry in the Netherlands by investigating four different cases, i.e. the KLM crash at Tenerife in 1977, the El Al crash at the Bijlmermeer in Amsterdam in 1992, the Martinair crash at Faro in 1992, and the Turkish Airlines crash at Schiphol in 2009.

Frederik van Dalftsen, Sander Harmes, Lars Mensel, Pieter Schavemaker en Fleur Veldhuijzen van Zanten

When a Turkish Airlines plane crashed outside of Amsterdam's Schiphol airport in early 2009, the media swiftly moved in to cover the developments. All major national and international news networks quickly picked up the story and many began broadcasting live footage of the crashed airplanes to audiences around the world. When official statements were made about the incident, coverage quickly exposed these as vague and contradictory to the actual crisis that had unfolded.

This example illustrates one of the challenges confronting contemporary crisis communication: Due to advances in communications technology, high media adoption rates, and channel diversity, the coverage of news events in the media has become virtually instantaneous. While there has been an observable increase in the speed and accuracy of contemporary event portrayal in the media, this has also led to a changing environment within which organizations communicate about information concerning crises with their stakeholders. Faced with the present day media coverage and audience expectations, communication needs to happen quickly and strategically in order to ensure transparency and to yield to pressures of responsiveness.

"Communication needs to happen quickly and strategically in order to ensure transparency and to yield to pressures of responsiveness."

In order to guide the communication process, Ulmer, Sellnow and Seeger (2007) identified ten practical lessons for effective crisis communication. For the purpose of this paper, we have drafted five relevant lessons based on and along the lines of propositions of Ulmer et al. (2007). These lessons are briefly outlined below.

Table - Lessons A to E

Lesson	Objective
Lesson A	Communication
Lesson B	Information
Lesson C	Ambiguity
Lesson D	Self-efficacy
Lesson E	Future

Lesson A regarding communication suggests that it should be started as early as possible whilst maintaining contact with the public, despite any possible scarcity of information (Ulmer et al., 2007, p. 42). Communication also implies being responsive to questions and accepting comments, remarks etc. (Seeger, Sellnow and Ulmer, 2003 p. 73). The authors claim that by doing so, there would be a higher chance of ensuring control over a situation whilst remaining in close contact with stakeholders. Ogrizek and Guillery (1999, p. 57) mention that crisis communication should additionally "respond immediately to accusations and confusion", as a "crisis event is never short of rumours, doubts and accusations". Such negative publicity could develop a detrimental potential for the organization, unless handled immediately. In order to prevent such effects, it would therefore be more practical to explain the situation directly (Ogrizek and Guillery, 1999).

Lesson B, information, recommends taking care of the communicated degree of certainty when providing information. If the provided information turned out to be incorrect, projecting certainty during official statements could entail negative effects for the organization's credibility later on. Furthermore, organizations that distribute information in a timely and efficient manner are better able to address concerns raised by the stakeholders involved (Seeger et al., 2003, p. 73). Ogrizek and Guillery (1999, p. 54) agree that it is imperative to "anticipate the medium term". In other words, it is essential to consider that the crisis situation

may take a turn in its development and therefore one needs to make sure that the given information will remain justifiable.

Lesson C, about ambiguity, is linked to Lesson B; by entailing that organizations should be careful not to overly reassure the public about possible effects of the crisis. Similarly as in Lesson B, quick over-reassurance could lead to issues for the organization in the long term, which might exacerbate the impact of crisis on the organization, rather than alleviating it (Ulmer et al., 2007, pp. 43-44). Therefore, it would be wise to ensure a certain degree of ambiguity in the publicly shared information. While such strategic ambiguity might appear to be misleading, it is nevertheless employed in order to avoid raising false hopes among the public (Seeger et al., 2003, p. 74).

Lesson D, self-efficacy, deals with providing information that is actually useful for the public. Provided information should include cues on how the public could cope with the crisis' effects, such as 'do-it-yourself' measures could quickly be taken. This would force the public to deal with possible undesired consequences of the crisis in order to further prevent or already remedy negative effects (Ulmer et al, 2007, pp. 44-45). Ogrizek and Guillery (1999) recommend being proactive towards the public. Offering "measures of protection just when the emotion of the incident is at its peak" gives members of the public the feeling of being taken care of and that the organization is committed to get the situation under control (Ogrizek and Guillery, 1999, p. 58).

Lastly, Lesson E regarding future advises to stress possible positive future effects related to the crisis. This means that by addressing possible reforms or changes in process routines etc., an organization can display willingness to learn from the crisis and adapt their action in the future (Ulmer et al., 2007, pp. 45-46).

This paper hypothesized that, in the case of airline accidents, the first three lessons will be especially relevant. Providing information and ensuring that that information is provided in the right setting will be crucial for the organizations involved in dealing with the effects of crisis. Similar importance would also have to be paid to the fifth lesson, as a future-oriented outlook is projected to underlie all communication efforts. The fourth lesson, regarding the self-efficacy of the public, is less applicable in this case but has nevertheless been analysed.

Summary and Comparison

The analysis indicated that the aforementioned framework of lessons was certainly visible in many respects across the cases consulted. However, the

extent to which it was followed successfully differed considerably from case to case, resulting in an erratic pattern of crisis communication.

"It is hardly surprising that all players involved could have been more aware of the effects of their statements on the public."

The case concerning the crash on Tenerife exposes the greatest failures in communication. In part due to the circumstances, messages were delayed, frequently contradictory and unintentionally ambiguous, resulting in great uncertainty for all of those affected. As such, the authorities particularly failed to follow lesson A and B. However, one should bear in mind that the communication methods at the time of the crisis were much less sophisticated than today. It also needs to be taken into account that the study of crisis communication did not even emerge before the late 1980s (Ulmer et al, 2007, 33). This means that theoretical and practical thinking about effective crisis communication was far less developed in the late 1970s. Therefore, it is hardly surprising that all players involved could have been more aware of the effects of their statements on the public and on a positive outcome of the overall crisis.

Nevertheless, the case of the Bijlmer crash, taking place fifteen years later, showed similar features. While the communication was relatively swift and accurate, it excluded several important cues necessary for the public to understand the entire scope of the crisis. For example, the authorities failed to be sufficiently responsive. Moreover, the information with regard to the cause

of the crash and the number of casualties remained uncertain as a result of inaccurate information.

Therefore, lesson A was only partly followed, whereas the authorities failed to address lesson B. However, lesson D on self-efficacy was followed very well. A phone hotline was set up for all questions concerning the crash, the mayor rapidly provided for a crisis centre in a nearby sports facility and within several days after the crash the local government of Amsterdam promised new houses and furniture to all people that had been rendered homeless by the crash.

"The case of the crash at Faro stands out due to the relatively small amount of attention it received."

The case of the crash at Faro stands out due to the relatively small amount of attention it received. While this may have been due to the fact that the crash occurred within a few weeks of the Bijlmer accident and the direct blame on the poor weather conditions, its coverage was nevertheless weak in comparison to the other cases. This reflects stakeholders' proactive

behaviour and success in quickly assigning blame to the weather conditions thereby avoiding further discussion of the crisis' cause. The main mistakes were related to lesson B and C. Firstly, a spokesperson for the governor of the Algarve misinformed the Associated Press of the death toll almost immediately after the crash. Secondly, Martinair was so concerned in protecting its brand name that it eventually fuelled rumours itself. While continuously assuring its stakeholders that it was not a human-error, the media began to speculate about the situation in more detail.

A similar outcome was visible in the case of the Turkish Airlines flight, which crashed at Schiphol. Following initial controversy about the quick, unjustified claim by Turkish authorities that there had been no casualties, further communication was mostly fact-based and attention to the case quickly died down. Therefore, the first three lessons were largely followed; only lesson B was not entirely addressed as the Turkish authorities initially claimed that there were no casualties. Lesson D and E did were not particularly applicable to the Turkish Airlines crash.

Conclusion

In this paper, we attempted to trace communication behaviour of stakeholders in airplane disasters, in order

to observe lessons learned over the years and find a possible correlation between historical communication failures and subsequent action. While the small number of cases in this analysis limits our ability to draw entirely valid conclusions, we are nevertheless able to make inferences about overall trends visible in the research.

"The evolution of communication caused a major paradigm shift in the way and speed in which messages are broadcasted and received by the public."

Firstly, it became visible that the evolution of communication and information technology over the years caused a major paradigm shift in the way and speed in which messages are broadcasted and received by the public. The harshest contrast is visible between the Tenerife crash in 1977 and the crash of a Turkish Airlines plane, 32 years later. While communication in the previous case was severely limited due to technological constraints, resulting in great uncertainty, the latter case is an example of how word of the crash quickly spread on the Internet, with eyewitnesses giving account of their observations in real-time through a popular micro-blogging service. It is thus crucial to take into account the increased overall visibility and prominence of crises, which have forced stakeholders to acknowledge previously unknown facts at unprecedented speeds. Also, uncertainty about the actual event right after its occurrence seems to fuel the public interest, resulting in greater pressures on stakeholders to communicate. Other societal trends certainly also exerted considerable pressure, such as publicly-conducted in-depth investigations, competition between airlines, customer's increased awareness of crashes and communication due to broader information availability through channels such as the internet.

Indeed, we were able to observe an overall move of stakeholders towards care in communication. Naturally, organizations strive to avoid admitting a fault before being absolutely certain about it; yet outright dismissal of responsibility has in most cases been replaced by a vague admittance of uncertainty about the events, which effectively delays any claims to fault.

References

- Ogrizek, M., & Guillery, J. (1999). *Communicating in crisis: a theoretical and practical guide to crisis management*. New York: Walter de Gruyter, Inc.
- Seeger, M.W., Sellnow, T.L. & Ulmer, R.R. (2003). *Communication and Organizational Crisis*. Westport: Praeger Publishers.
- Ulmer, R.R., Sellnow, T.L. & Seeger, M.W. (2007). *Effective Crisis Communication: Moving From Crisis to Opportunity*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Secondly, we observed a much greater reluctance to inform the general public about the definitive circumstances of a crisis if the information about it was not yet certain. While this enwrapped the Bijlmer crash in a tight layer of secrecy, it hardly conducted to an assured and informed general public. It prevented misinforming the public as in the other cases observed; a lesson reflected by the works of Ulmer et al. (2007).

While communication has therefore gained in sophistication, and the messages we observe today commonly seem much more thought-out than a few years ago, shortcomings still arise, often due to the many actors engaging in the communication. This makes any organization vulnerable to the side effects of conflicting messages and can severely jeopardize the integrity and trustworthiness of the communicating entities. Future communication strategies should thus take into account the proverbial 'problem of many hands' and attempt to manage a common approach.

It has also been observed that the events with less attention and overall coverage, in our analysis the crashes of Turkish Airlines at Schiphol and the Martinair crash at Faro, communication was much more successful in so far as that major controversies were quickly dealt with and further uncertainty avoided. It might therefore be concluded that the level of societal impact a crash has in terms of shock and immediateness might lead to a much more difficult situation to be rectified by communication.

Overall, however, our findings suggest that while crisis communication has been changing, it is still far from fully reaching the complete strategic scope suggested by Ulmer et al. The causal mechanism we expected to observe is thus unfulfilled and cannot be fully confirmed. As all the consulted cases diverged from a clear line of development, we find ourselves unable to draw solid conclusions. Instead, we believe that the pressures entailed by technological advance, intensified societal expectations and plain common sense might have been the main cause for a rethinking in crisis communication. It is our opinion that future research will be necessary in order to clarify this suspected correlation. ■

IMAGINE

SCENARIO-BASED APPROACHES TO CRISIS MANAGEMENT

Eelco Dykstra is currently working in The Hague to start the European roll-out of the International Katrina Project. He is well-known for his work at the George Washington University as professor of International Emergency Management. Eelco Dykstra is highly experienced in both the academic and the practical field of crisis management. In this article he discusses eight important elements ('lessons learned') of managing crises.

Eelco Dykstra
dykstra.disaster.stories@gmail.com

Imagine you have the following assignment for a most important exam: prepare a number of questions that can be used to evaluate a major crisis management exercise. The only other information you get is that you have to evaluate the scenario of "A bomb alarm at the central railway station of Den Bosch" for the simulation. Also imagine that you have a broad understanding of all the issues in International Emergency Management and that you have studied Chapter 1 of the book "The Storm" (published by The International Katrina Project, Inc., - see www.stormovereurope.org). You decide to combine everything and, after many hours of hard thinking, you come up with the following list of evaluation questions.

The professor who will assess and grade your assignment is an outspoken advocate of more common sense included in crisis management and is renowned as a real tough questioner during examinations. Therefore, you decide to prepare a few paragraphs to illustrate the importance of each of the questions on your list. You choose a conversational format since the exam itself will be an oral one.

1. 'Did participants give attention – if any – to the periods before and after the actual response phase?
2. 'What balance – if any – did the participants seek between 'policy' and 'practice'?
3. 'How realistic were the participants about what they might be able or unable to do when they were overwhelmed, and how did they communicate this to others?
4. 'To what extent were the participants sensitive to the emotions that beset themselves, the people they rescue, their colleagues and the media?
5. 'To what extent did the participants plan for and maintained critical functions such as energy, communication, transport/evacuation, water, food, shelter and sanitation?
6. 'To what extent did the participants plan for and monitor their supply chain to ensure that the ever-changing demands were met?
7. Ask the participants: "Who's in charge here?"
8. 'How did the participants deal with a need to improvise and to what extent do they accept and encourage volunteer effort?

This is what you write:

Question 1 - Remember the limits of a response-only approach.

What do most people think about the response to disasters when the entire community knows there has been misinformation, delayed post-impact recovery, malfunctioning of critical infrastructure, painful rehabilitation, inadequate insurance, boisterous advocacy, slow-moving legislation and brutal psychological damage? Not much, is the answer: the opinion is almost always negative. Even when the response – given the circumstances – was in fact adequate, it bears the brunt of criticism, tainted with the bitter taste of the victims' anger or disappointment in the aftermath of the disasters.

As far as the city management of Den Bosch is concerned, you recommend that the planning for future incidents

consist of scenario-based thinking that is a combination of pre-impact risk management, response management, and post-impact consequence management.

Question 2 - The functional distance that exists between policy and practice.

At times it appears that entire oceans divide the policy-makers from the practitioners. It is therefore good to have the teams who participate in exercises consist of participants from both sides. Why? Because it is a good way to increase the number of people who understand both functions; while plenty of people work the policy side and plenty of people the practice side, we always seem to have too few people who can do both. And of those we need many more of: they move, seemingly without effort, back and forth between policy and practice and narrow the divide in-between.

For the leadership in Den Bosch, you formulate the recommendation that all operational and policy agencies need to be represented in scenario-based exercises.

"For ourselves, we have created the unrealistic expectation of a society free of risk and immune to threats, of a population that will live happily forever."

Question 3 - Consider the public perception of what professional emergency managers or government agencies responsible for crisis management do.

In the past, we have not communicated well with the public. First, because we do not understand fully the emotional dimensions of 'risk' and 'crisis', and secondly, we do not understand all that well how the media works. As a result, we do not utilize the media well in communicating with the public. We, as what we might call 'the global rescue community', have done an excellent job of convincing everyone – the citizenry, the media and the politicians – to believe that as long we are provided with money, equipment, staff and respect, we can eliminate all their worries and solve all their disaster-related problems. At the same time we know full well that the best we can hope for is to make a situation "less bad", but that we can never make it "good". For ourselves, we have created the unrealistic expectation of a society that is free of risk and immune to threats, of a population that will live happily forever. We have led people to expect that smarts and science can prevent disasters and that, should one slip through, we can manage it, that chaos and misery can be dealt with! We feed the desire for a world without untimely deaths, without dysfunction, without damage, without destruction and without despair, knowing full well that all these accompany disaster and that disaster is unavoidable. So the ever-confident message we communicate becomes the inevitable foundation for a negative public reaction when disaster strikes.

You decide to recommend to both the policy and operational people in the city government of Den Bosch to communicate with the public and each other with ruthless honesty, also about own ignorance and failures.

Question 4 – A 'business-as-usual' approach does not work during or after a crisis.

Oftentimes, governments and most businesses do not understand this. They have been trained to manage time, but in times of a crisis unfolding this dynamics reverses itself. Instead, the events-in-time will now determine what their management will be. This so-called 'event-driven' management, so different from the traditional management principles taught in MBA programmes, is rarely taught. If public authorities would revert too soon to a 'business-as-usual' approach, they again will come across the powerful force of public emotion. Every disaster is a major disturbance, a huge tsunami of emotion. Too often, the blame game is played and if no one is left to blame, we call it an "act of God". But remember when the public cannot blame anyone, they will blame the government as an outlet for their frustration, fear, or grief. And by not being sensitive to these emotions, by insisting we return to "business as usual" with its bureaucratic rule, standard operating procedures and a fixation on process, people will turn angry.

You decide to recommend that everyone involved in crisis management in Den Bosch should take a course in 'event-driven' management.

Question 5 - This thing called "critical infrastructure"...

A conglomerate of functions that is vital for our every-day society, such as energy, transport and communication. When they break down, our societies break down. And the more highly our societies are developed, the more vulnerable they are to breaking...: an odd paradox, isn't it? We put things in the ground and we expect them to work forever - out of sight, out of mind.

Your advice to Den Bosch would be to include representatives from all categories of the city's Critical Infrastructure in future incident planning, simulations and exercises.

"Logistics is the be-all and end-all of all things in emergency and crisis management"

Question 6 - Logistics!

It sounds so boring, but logistics is the be-all and end-all of all things in emergency and crisis management. Knowing in advance what resources are available for any type of emergency, where they are and whether they can be moved, if so by whom and by what means, by what route, to which location, in how much time, is key to everything. And when we feel overwhelmed, we bring in the military. Civil-military cooperation is a good, even an excellent, thing, but let's not forget that we often bring in the military to compensate for gross inadequacies or even outright incompetence in logistics management on the civilian side.

You recommend that Den Bosch links a 'Resource Inventory Database' with the city's emergency operations centre.

Question 7 - The need for 'Unified Command'

Unified Command is a military term for not having multiple heads on the same body, as one cannot manage a disaster by committee. At the end of the day, one person or authority should make the decisions, be it for the better or the worse. What we see happen in practice however, is often the opposite. Platforms such as local government services, hospitals, officials, fire service, law enforcement and ambulance services often compete for seats at the head-table, even during disasters. Conflicting priorities – whether really in conflict or only perceived to be so – always create chaos. Conflicts based on different perceptions on the roles and responsibilities of, local, provincial, national and even international authorities always create a disaster within a disaster...

You recommend that Den Bosch makes haste with finally delegating executive authority to the Safety Region ('Veiligheidsregio') it belongs to.

Question 8 - Your crisis management plan should have a non-plan component.

We're talking about the ability to improvise, indeed the necessity of improvisation. Overly regulatory approaches by authorities who feel exclusively responsible for emergency preparedness, response and recovery, paralyse civil society and will fail. For some reason professional rescue workers expect that their organisations and the buildings that house them will be miraculously spared

from the fall-out of a disaster. The fact is that many rescue workers, their buildings and their equipment will also be hit; communications may be down; rescue workers may not be able to get to the places where help is most needed, et cetera. One could argue that under those circumstances the expression "first responder" no longer applies to professional rescue staff but to the public-at-large. Neighbours, family, friends and strangers become the true first responders while paid personnel struggle.

This is what you tell Den Bosch: "In the first hours the population could prove to be the most critical part of your entire response plan and it should therefore be made part of it. Realize that people behave more socially during a crisis - and not less, as some media-inspired rumours would have it. So you have massive, massive volunteer capacity within the local community. Use and harness it, as they are all first responders. Sure, they may not have been trained by you, so there will be improvisation. So what? Don't get upset. To the contrary, any disaster preparedness and response plan should be their plan anyway, not only yours!"

On the day of the exam, you become increasingly nervous. You decide to imagine and list what the consequences of both success and failure will be. You then project them back to today so that you have figured out what actions or answers you have available ahead of time.

The examination turned out to be a breeze. The professor had read the same book and commented: 'You are so right in taking this approach; we need not more science but more or better stories!'. You receive the highest grade possible.

You're an A+ and well on your way to becoming a proficient crisis manager - Imagine that. But then, how proficient is 'proficient enough' – Imagine that.

Perhaps food for thought for another article? ■

ⁱ the one in which Eva Janova, a Czech crisis manager, addresses a conference.

The IKP Inc. is a US-EU-International cooperative program that uses reality-fiction scenarios to describe the events in case a super-storm would paralyze the critical infrastructure in eleven European countries. Based on these scenarios, the IKP will collect, analyze and disseminate conclusions with corresponding recommendations obtained through a system of 'focused feedback' from a network of participating entities.

Van Negen tot Vijf

In de rubriek 'Van Negen tot Vijf' stelt een medewerker van het Instituut Bestuurskunde zich voor en vertelt waar hij of zij allemaal mee bezig is. Deze keer is de beurt aan drs. Jolanda den Heijer. Zij werkt als studieadviseur masterstudenten en coördinator buitenland bij het instituut..

door Lisa Blanken en Anneclaire Hagenaar

Is er nog verschil in hoe intensief je bezig bent met internationale en Nederlandse studenten?

Ja, de mensen die hier de bachelor hebben gedaan weten al hoe het er hier aan toe gaat. Wat dat betreft ben je als internationale of HBO student meer in het nadeel. Ze hebben daarom altijd veel meer vragen.

Wat gebeurt er als studenten vragen stellen?

Dat hangt een beetje van de vraag af. Maar als het gaat om persoonlijke omstandigheden, iedere persoon heeft wel eens tegenslag, of er nou iemand overleden is of dat iemand ziek is geworden, dan neem je daar de tijd voor. Zo kan de persoon zijn verhaal kwijt en kun je proberen om hem of haar weer in de goede richting te duwen. Verder staat er veel informatie op de website, maar kunnen studenten vaak het juiste niet vinden. In dat geval hoef ik meestal alleen een link door te sturen om de vraag te kunnen beantwoorden.

Merk je dat er een verschil is tussen bachelor- en masterstudenten?

De masterstudenten zijn een heel verschillende groep in vergelijking tot de bachelorstudenten. De master zelf heeft veel verschillende instromen; HBO'ers, internationale studenten, eigen bachelors en mensen die ergens anders hun bachelor hebben gedaan. Dat maakt het een moeilijkere groep, maar aan de andere kant is hij ook wat makkelijker omdat ze al een opleiding achter de rug hebben. Hierdoor zijn ze zelfstandiger. Het zijn alle twee leuke groepen, maar de master vind ik stiekem wat leuker.

Wat is je indruk van de Universiteit en het Instituut?

Goede vraag. De universiteit is gewoon een hele leuke plek om te werken. Ik heb wat dat betreft gewoon een hele leuke baan. Af en toe is het wel heel erg druk en je merkt dat alle veranderingen in Den Haag ook zijn weerslag hebben op hoe ik mijn werk moet doen. Dat maakt het soms moeilijk.

Wat vind je het leukste aan je werk?

De studenten zelf. Ik heb een heleboel verschillende studenten met ieder zijn eigen achtergrond. Aangezien ik heel nieuwsgierig ben aangelegd, is dit gewoon een hele leuke functie. Ik mag legaal nieuwsgierig zijn en dingen vragen. ■

Wat is je achtergrond?

Ik heb in Leiden pedagogiek gestudeerd. Nadat ik in 2004 afgestudeerd ben heb ik drie jaar gewerkt als onderwijsassistent bij pedagogiek, wat ik erg leuk vond. Daarna heb ik 1 jaar als onderzoeksassistent gewerkt, waarna ik bij bestuurskunde terecht ben gekomen. Ik heb eerst een aantal maanden Daniëlle Ladan vervangen als studieadviseur voor bachelorstudenten. Toen de studieadviseur voor masterstudenten wegging heb ik haar positie overgenomen.

"Het is gevarieerd werk. Ik weet 's morgens nooit waar ik 's middags mee bezig ben."

Wat voor werkzaamheden voer je uit als studieadviseur van de master?

Mijn werkzaamheden zijn heel gevarieerd, ik weet 's morgens nooit waar ik 's middags mee bezig ben. Er zijn veel mensen die bellen en mailen die ik van informatie voorzie. Vaak zijn het internationale studenten die graag willen weten of zij kunnen starten met een master, wat de voorwaarden daarvoor zijn en hoe het er in Leiden aan toe gaat. Maar ook de huidige bachelor studenten stellen vragen die ik beantwoord. Verder doe ik veel aan voorlichtingactiviteiten, met name aan HBO'ers. Dit omdat zij tegenwoordig vaak de overstap maken naar de Universiteit, aangezien dat makkelijker is geworden door het bachelor/master systeem.

DAGELIJKS GEOPEND VOOR
LUNCH, DINER EN BORREL

3 gangen keuzemenu € 21,95

Smakelijke dagschotel € 8,95

Zondag en Maandag
Thaise Keuken

Sfeervolle bovenzaal voor
diners, borrels en bruiloften

tot ziens, tot EINSTEIN

NIEUWE RIJN 19 LEIDEN

071 - 5125370

mail@einstein.nu

COLUMN

door Dr. K. Jongeling

Onze taal een bare schat

“Sleutelwoord” is, zo zou je kunnen zeggen, tegenwoordig een sleutelwoord in verband gebracht met velerlei teksten bij de meest uiteenlopende studies. Vaak wekt het de indruk voor de eenvoudige lezer/gebruiker dat bedoeld wordt dat men niet meer een volledige tekst hoeft te lezen en te begrijpen, maar dat men kan volstaan met enkele losse woorden. Mogelijk wordt een dergelijke gedachte bevorderd door de vele formulieren, die tegenwoordig ingevuld moeten worden om hogerop te komen in het leven, een formulier om de studie voort te zetten, een formulier om de studie te beëindigen, een formulier om de studie te onderbreken, of een formulier om de studie elders te vervolmaken, al zal volgens anderen de hedendaagse electronica schuldig zijn aan dit verschijnsel, dat naar mijn gevoelens het beste gekarakteriseerd kan worden als gemakzucht. “Waarom moeite doen? Men begrijpt toch wel wat ik bedoel.” ‘t Is natuurlijk mogelijk, maar ‘t komt helaas, zelfs binnen de opleiding bestuurskunde, zo laat ik mij vertellen, nog wel eens voor dat scripties, werkstukken, geschreven zijn in een zodanig Nederlands, althans bestaan uit een zodanige verzameling Nederlands aandoende woorden, die geen heldere samenhang vertonen, dat de lezer ernstige problemen heeft met het begrip.

‘t Is jammer dat het enthousiasme om het Nederlands met zorg en liefde te hanteren in de huidige tijdspanne weinig kansen krijgt. Onze universitaire overheden menen dat wanneer studenten naast slecht Nederlands even onbegrijpelijk, of nog onbegrijpelijker, Engels hanteren, hun kansen op de internationale arbeidsmarkt toenemen. ‘t Staat een beetje ongelukkig dat al onze allochtonen Nederlands moeten leren, terwijl de autochtonen, die die taal ook nauwelijks machtig zijn toch eerst hun Engels dienen te verbeteren. Als er al sprake zou kunnen zijn van een Nederlandse identiteit dan beperkt die zich tot het verschijnsel dat voor alle Nederlanders het Nederlands de schrijf- en cultuurtaal is, welk dialect of moedertaal ze verder ook spreken, Gronings, Fries, Rif-Berber, Turks of Limburgs. Mogelijk dat prinses Máxima de Nederlandse taal net niet genoeg machtig was om daarin die identiteit te vinden. Trots op Nederland hoeven we niet te zijn, ik zie daar persoonlijk weinig reden toe, maar een zekere trots op de eigen taal, die ons leven als Nederlander heeft mogelijk gemaakt, is aan te bevelen. En dat zeker voor mensen die, reeds nu of later, hun brood verdienen met praten en schrijven.

Maar mogelijk ontdekken we pas hoe aantrekkelijk onze moedertaal is wanneer we door wat voor oorzaak buitenslands geraken, zoals blijkt uit de heldere woorden van Jacob Israël de Haan¹ die het volgende schreef toen hij al enige tijd in Jeruzalem verbleef, waar hij in 1924 werd vermoord:

De taal.

Het meest verlang ik weer de taal te hooren.
De taal van Holland, altijd om mij heen.
Hier leef ik, half verheugd en half verloren.
De taal van mijne liedren spreekt niet één.

¹ Jacob Israël de Haan promoveerde in 1916 op een dissertatie Rechtskundige significa en hare toepassing op de begrippen: aansprakelijk, verantwoordelijk, toerekeningsvatbaar, maar in onze bestuurlijke omgeving mogelijk interessanter zijn zijn reizen naar Rusland in 1912, waar hij gevangenen bezocht om de situatie van politieke gevangenen te onderzoeken. In 1913 verscheen zijn schokkend verslag: In Russische gevangenen.

De research master (ReMa) Ervaringen van een student

Julia van Proosdij (25) heeft haar bachelor bestuurskunde in Leiden gehaald. Daarnaast heeft zij onder andere in de universiteitsraad gezeten. Vanaf september 2009 is Julia begonnen met de bestuurskundige research master. Voor de Bestuurskundige Berichten zal zij meer vertellen over deze master en haar ervaringen.

Julia van Proosdij

De master

De research master (ReMa) is een tweejarige master met een specifieke onderzoeksoriëntatie. Zo word je klaargestoomd voor een driejarig promotietraject of voor een baan waarbij onderzoek een belangrijke rol speelt. De master heet officieel institutional change and reform en zoomt in op institutionele en organisationele veranderingen. Daarnaast ligt er sterk de nadruk op het leren van onderzoeksmethoden, zodat we een masteronderzoek en uiteindelijk een promotieonderzoek of een professioneel onderzoek goed kunnen uitvoeren. De master houdt zich natuurlijk niet alleen maar bezig met onderzoeksmethoden. We krijgen ook een verdieping in de sociale wetenschap en de bestuurskunde.

De keuze

Ik was in de bachelorfase echt geen student die alleen maar negens haalde. In het eerste jaar vond ik het studentenleven nog veel belangrijker dan mijn studie en ook later ben ik veel dingen naast mijn studie blijven doen. Zo ben ik me met studentenpolitiek gaan bemoeien en heb ik twee jaar in de Universiteitsraad gezeten. Dat heeft ervoor gezorgd dat ik gemotiveerd bleef voor mijn studie en bestuurskunde als discipline steeds leuker begon te vinden. Voor mijn bachelorproject heb ik

onderzoek gedaan in een grotere onderzoeksgroep. Dat vond ik best leuk, maar het leukste vond ik om met die resultaten te gaan goochelen; er mooie grafieken van te maken om zo gaandeweg tot steeds andere conclusies te komen. Dat andere mensen mijn onderzoek ook leuk vonden, heeft me ertoe bewogen om met professor Lowery te gaan praten over de ReMa. Zonder de waardering van anderen had ik dat waarschijnlijk niet aangedurfd omdat ik mezelf niet zag als het beste meisje van de klas en bovendien niet voldeed aan de acht die je eigenlijk gemiddeld zou moeten staan om aan de ReMa deel te kunnen nemen.

Het onderwijs

Het onderwijs in de ReMa is heel goed. Je hebt onderwijs in een kleine groep en er is veel persoonlijke aandacht. Zo kwam er al meteen in het eerste blok een professor uit Florence ingevlogen voor een seminar. Het is heel leuk om les te krijgen van iemand met zoveel kennis, inzicht en visie. Ik heb toen ook wel hard gewerkt, je wil natuurlijk niet dat zo iemand voor Jan met de korte achternaam helemaal uit Florence hier naar toe komt.

“De verschillen tussen politicologie en bestuurskunde zijn in deze master niet groot.”

Het onderwijs volg je veel samen met de ReMa studenten van politicologie. In het begin was dat wel even wennen omdat er over en weer veel vooroordelen bestaan, maar nu gaat het eigenlijk heel goed. De verschillen tussen politicologie en bestuurskunde zijn in deze master niet groot. Dat komt denk ik omdat bestuurskundigen en politicologen toch vaak dezelfde methoden gebruiken en voor hetzelfde soort wetenschappelijk tijdschrift publiceren. Er wordt in het curriculum van de ReMa meer aandacht besteed aan onderzoeksmethoden dan in de eenjarige master. Ook hebben we eigenlijk nooit tentamens voor vakken maar schrijven we meestal research papers of research proposals.

De mogelijkheden

Als je een ReMa volgt is het in principe mogelijk daarna binnen drie jaar te promoveren. Dat is een jaar korter dan mensen die de ReMa niet hebben gevolgd. Met de ReMa kom je trouwens ook makkelijker aan een promotieplek. Ik ken ook alumni die rijkstrainees zijn geworden of in het buitenland zijn gaan promoveren. Ik kan me zo voorstellen dat je met dat jaar extra bagage ook gewild zou zijn bij bijvoorbeeld wetenschappelijke bureaus en in de consultancy.

De ervaring

Tot nu toe ben ik erg gelukkig met mijn masterkeuze. Ik vind het erg fijn dat ik niet in het veel massalere eenjarige programma zit. Sommige vakken volg ik wel

samen met de eenjarige masterstudenten en voor mijn gevoel ontbreekt daar toch wel wat verdieping. Ik ben dan ook erg blij dat ik met mijn master meer word uitgedaagd. Eigenlijk is de ReMa geschikt voor mensen die meer verdieping willen, niet alleen voor mensen die geïnteresseerd zijn in onderzoek. Je leert echt meer van de research master en je ontwikkelt je verder dan mensen die een eenjarige master volgen. ■

...hou jij de Rijksuitgaven in de gaten.

Wanneer je aan de slag gaat bij het ministerie van Financiën werk je aan de begroting van Nederland. Wat gebeurt er met de financiële meevallers en hoe gaan we om met financiële tegenvallers? Bij het ministerie ben je betrokken bij vragen op vele beleidsterreinen en heb je altijd te maken met maatschappelijke thema's en belangrijke onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan de Rijksuitgaven. Bij Financiën tel je mee en mee.

Financiën zoekt startende bestuurskundigen

Ben je op zoek naar een baan waarin je direct veel verantwoordelijkheid krijgt en met kunt denken over uitdagende projecten met maatschappelijke gevolgen? Dan is werken bij het ministerie van Financiën iets voor jou. We zijn op zoek naar talentvolle bestuurskundigen die zich willen inzetten voor een financieel gezond en welvarend Nederland. Kijk voor meer informatie op www.minfin.nl/ofbeloof-1342-8569. Je sollicitatie mail je naar recruitment@minfin.nl.

Werken bij het Rijk. Als je verder denkt

www.werkenbijhetrijk.nl

DE THEORIE IN DE PRAKTIJK BRENGEN

Zes maanden stagelopen bij het Ministerie van Defensie

Teresa Neervoort koos ervoor haar vrije ruimte in het derde studiejaar op te vullen met een stage. Door een levenslange interesse was de stageplek snel gekozen. "Tijdens de marinedagen op vakantie in Den Helder sprak Defensie als organisatie me al aan: de sfeer, de cultuur en de verscheidenheid aan werkzaamheden."

door Sandra Korstjens

Intotaal heb ik zes maanden stage gelopen bij het Ministerie van Defensie. Via een kennis kon ik daar aan de slag bij het project verkenningen. Dat is een interdepartementaal project, maar het is een initiatief van het Ministerie van Defensie en valt daarom onder de algemene leiding van de minister van Defensie. De afdeling algemene beleidszaken heeft de dagelijkse leiding in handen. Het doel van het project is om de ambitie van de krijgsmacht voor de komende twintig jaar vast te stellen.

Binnen het project verkenningen kwam ik terecht bij het team ondersteuning. Ik heb daar verschillende taken uitgevoerd. Meteen bij binnenkomst begon ik met een stakeholderanalyse, een concept dat ook tijdens de bachelor aan bod komt. Stakeholderanalyses zijn een relatief nieuw verschijnsel binnen de overheid. Hoewel ik de theorie dus al kende, bleek het in de praktijk toch iets anders te werken en best wel moeilijk te zijn. Maar het was een uitdaging om de dingen die we in de theorie geleerd hebben in de praktijk te brengen.

In het diepe

Ik heb ook het communicatieplan voorbereid voor de presentatie volgend op de stakeholderanalyse. Aan het einde van mijn stage heb ik me beziggehouden met het redigeren van bijlagenboeken (een klus die ik nu buiten mijn stage nog aan het afronden ben). Vanuit de afdeling communicatie had ik wel een begeleider, maar ik werd wel een beetje in het diepe gegooid bij het ministerie. Op internet ben ik bijvoorbeeld zelf maar gaan zoeken wat ik precies moest doen. Ik had voor mijn opdrachten wel een deadline, maar in het begin leek die nog heel ver weg.

"Echt met iets bezig zijn is een fijne afwisseling op het studeren."

Wat ik heel fijn vond tijdens mijn stage is dat je echt serieus wordt genomen en als volwaardig lid van het team wordt beschouwd. Je maakt deel uit van de organisatie en kan ook echt input leveren. Ik had als stagiair ook gewoon invloed tijdens vergaderingen. Je bent echt met iets bezig en dat is een fijne afwisseling op het studeren.

Politieke wispelturigheid

Ik denk niet dat ik dit mijn hele leven zou willen doen. Het grote nadeel is dat het kan gebeuren dat je maanden voor niets hebt gewerkt, omdat je afhankelijk bent van politieke wispelturigheid.

Het viel tegen hoe slecht sommige dingen geregeld waren bij het ministerie. Zo ben ik erachter gekomen dat het bij het ministerie bureaucratie ten top is, er heerst ook een hele duidelijke hiërarchie in de organisatie. Bijvoorbeeld toen ik mijn adreswijziging wilde doorgeven. Ik werd eerst van het kastje naar de muur gestuurd en uiteindelijk bleek mijn adres niet gewijzigd te kunnen worden omdat ik als stagiair geen personeelsnummer had! Ik krijg de post nu nog steeds op mijn oude adres.

Aantrekkingskracht

Het Ministerie van Defensie heeft altijd een aantrekkingskracht op me uitgeoefend. De krijgsmacht heeft een bepaalde charme vind ik. Ja, het kost geld, het kan kleiner, het is misschien zelfs onnodig, maar het heeft gewoon iets moois.

Ik wil nog wel zeggen dat ik merkte dat de begeleiding vanuit de universiteit anders werd geregeld dan vanuit het ministerie. De universiteit ging er meer dan het ministerie vanuit dat ik al een professionele houding zou hebben en zelf zou weten wat ik moest doen. Daardoor liet de universiteit mij erg vrij in het schrijven van bijvoorbeeld mijn stageverslag. ■

HARD WERKEN ONDER DE PALMBOMEN

Een semester studeren in Californië

Anja Cornelissen vertrok in augustus naar Californië om haar eigen American Dream waar te maken: een semester studeren aan een Amerikaanse Universiteit. "Het onderwijs in de Verenigde Staten is veel beter dan in Nederland, veel interactiever en breder."

door Sandra Korstjens

In totaal ben ik vier maanden weg geweest. Een van de meest opvallende dingen was eigenlijk dat alles zo goed geregeld was. Toen ik helemaal brak op het vliegveld aankwam, na een lange vliegreis, stond het International Office meteen al voor me klaar. De universiteit waar ik gestudeerd heb was het Pitzer college van de Claremont colleges in de buurt van Los Angeles. De reden dat ik voor Californië heb gekozen was voornamelijk het goede weer. Met de B.I.L. was ik al eens in Washington DC geweest en ik wilde graag nog eens naar de VS, want ik vind het een geweldig land. Het enige nadeel was dat ik een hoge TOEFL score nodig had om toegelaten te worden. Je moest op een schaal van 120 minstens 100 scoren, ik had er 103.

Gunstige voorwaarden

Ik ben er via het ISEP programma naartoe gegaan. Dat is een samenwerkingsprogramma van de Verenigde Staten met een groot aantal landen uit de wereld. Door deel te nemen aan het programma is het mogelijk om onder gunstige voorwaarden een tijdje in de VS te studeren, want dat is normaal gesproken erg duur. Ik betaalde nu 600 euro per maand voor huisvesting, schoolgeld en het mealplan. Toch was het allemaal duurder dan ik had verwacht: door het ticket, het visum, de verzekering en de reizen die je ter plekke maakt.

Ik had me in Nederland al ingeschreven voor een aantal vakken, helaas waren die toen ik aankwam allemaal al vol. Uiteindelijk bleek ik tussen vijf verschillende universiteiten te mogen kiezen. Ik ben er naar drie geweest en ik volgde vier vakken: Membership and policy of the EU, Contemporary politics of Europe, Introduction in global and contemporary politics, en een vak over milieuvraagstukken. Het onderwijs was veel interactiever en breder dan hier. Zo werd er tijdens de lessen regelmatig gebruik gemaakt van videofilmmpjes en was het verplicht

om de Financial Times en The Economist te lezen.

Het contact met de docenten is in de VS veel persoonlijker dan hier. Als je ziek was stuurde je bijvoorbeeld een mailtje en dan kreeg je ook een mailtje terug dat je rustig aan moest doen en genoeg moest drinken.

Tentamens

Halverwege het semester hadden we een midterm exam en aan het eind van het semester tentamens. De vragen kreeg je meestal van tevoren en één keer mocht ik zelfs de antwoorden meenemen naar het tentamen! Leraren geven standaard een punt hoger dus je wordt erg gematst, hoewel het ook gewoon hard werken is, want je moet wel veel opdrachten inleveren. De reden voor de hoge punten is dat leraren willen dat je een master gaat doen en daar zijn hoge punten voor nodig.

Ik ben tijdens het semester vooral met internationale studenten omgegaan. Met de Amerikaanse studenten had ik niet zoveel, die bleven ook rustig vier maanden alleen maar op de campus zitten. Over Amerikanen wordt trouwens ook wel gezegd: They're friendly but they're not your friends. Verder waren er ook veel Aziaten en die klitten nogal samen. Maar er waren ook studenten uit Europa, Australië en Zuid-Afrika. Ik was de enige Nederlander en ik had het niet verwacht maar ik miste de Nederlanders toch wel. Uiteindelijk trok ik veel met mensen uit Duitsland op.

Omdat de campus van de universiteit vol zat werd ik samen met andere internationale studenten in een appartement geplaatst. We hadden gratis internet en alle internationale studenten kregen een gratis fiets. Het appartement was wel een andere ervaring dan de campus, je mist toch het sociale campusleven. Maar het voordeel was dat je meer ruimte had.

Reizen

Ik had niet zo vaak college, alleen op maandag en woensdag. Doordat ik soms hard vooruit werkte, kon ik veel tripjes maken. Zo ben ik onder andere naar Las Vegas, San Diego, New York, Santa Barbara en Hollywood geweest.

Ik kan het iedereen aanraden om in het buitenland te gaan studeren. Ik vond Californië erg leuk. Er is veel te doen en wat is er nou heerlijker dan in je bikini, aan het zwembad, onder de palmbomen te studeren? ■

De B.I.L. ontdekt Praag

Voor de B.I.L. is het nieuwe jaar mooi begonnen, want in januari zijn we met zestig studenten vertrokken naar Praag. Natuurlijk staat Praag bekend om haar goedkope pullen bier en haar prachtige historische binnenstad, maar ook op bestuurskundig vlak heeft deze stad veel te bieden. Een meeting met de minister van Binnenlandse Zaken stond op het programma en we spraken met de Chancellor over het Verdrag van Lissabon.

Linda de Sevren Jacquet en Elise van Zeeland

Na een busreis van twaalf uur kwamen we aan in het prachtige Praag. De bus bracht ons naar het centrum van de stad en na enkele minuten lopen stonden we al voor ons hostel. Hoewel vermoeid van de reis trokken sommigen nog de stad in en anderen wisten niet hoe snel ze hun bed in moesten kruipen.

Dinsdag

De eerste dag in Praag begon vroeg, maar we hadden dan ook een druk programma. Eerst werden we met de bus naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken gebracht. Het gebouw bleek niet zo spectaculair te zijn, maar binnen wachtte ons een verassing. Na een strenge security check mochten we namelijk plaatsnemen in de riante persruimte waar speciaal voor ons koffie en thee met Tsjechische lekkernijen klaarstond. Ook kreeg iedereen een koptelefoon, waardoor het Tsjechisch van de sprekers werd vertaald door een tolk. Om het nog officiëler te maken mochten Daniel Dijkstra, voorzitter buitenland, en een commissielid plaatsnemen naast de minister van Binnenlandse Zaken.

“Na een strenge security check mochten we plaatsnemen in de riante persruimte waar speciaal voor ons koffie en thee met Tsjechische lekkernijen klaarstond.”

Er werden bij het ministerie verschillende presentaties gegeven. De eerste presentatie ging over de historie van Tsjechië en de bestuurlijke indeling van het land op basis van districten. Dit is volkomen anders dan wat wij in Nederland gewend zijn, dus hier kwamen dan ook veel vragen over. Net voordat de tweede presentatie zou beginnen kregen we te horen dat de minister in aantocht was en dat we hem vragen mochten stellen. Helaas had de minister niet genoeg tijd om alle vragen te beantwoorden en ook wij moesten weer op weg naar het tweede onderdeel van deze dag.

Bij de Metropolitan University of Prague spraken we eerst met Ondrej Kopečný, onderdirecteur van Glopolis. Glopolis is een onderzoeksbureau dat kritisch kijkt naar verschillende globalisatieprocessen in Tsjechië.

Door onderzoek te doen willen ze kennis verspreiden en bepaalde ontwikkelingen in de maatschappij onder de aandacht brengen.

Omdat de Metropolitan University een Public Administration Department heeft, kon een meeting met een professor natuurlijk niet achterblijven. De directeur van de universiteit opende met een algemeen verhaal over de universiteit, sprak over verschillende onderwijsprogramma's en over het onderwijs in het algemeen in Tsjechië. Daarna kwam een docent van de rechtenafdeling die ons het belang van rechten bijbracht en vervolgens een stuk uit een informatieboekje voorlas. Verwarrende blikken van onze kant deerden hem niet, hij bleef rustig voorlezen. Uiteindelijk probeerden wij nog bestuurskundig relevante vragen te stellen, die stonden blijkbaar ook in de studiegids want hij las gewoon door.

Daarna kwamen de vertegenwoordigers van de Nederlandse ambassade in Praag nog langs. Bas Wels, hoofd van de Pers en Culturele afdeling, vertelde samen met een collega van Economische Zaken over het leven op de ambassade en de relatie tussen Nederland en Tsjechië.

's Avonds was het tijd voor de pubcrawl. Om negen uur gingen we op weg naar de eerste van de drie bars. Met al het gratis bier en shotjes in de eerste bar kon het niet anders dan een gezellige avond worden.

Woensdag

Woensdagochtend stond de stadswandeling op de planning. Vanuit Nederland waren we al gewaarschuwd dat het behoorlijk koud zou worden dus iedereen ging

goed ingepakt op pad. Tijdens de stadswandeling werden we door de gidsen rondgeleid langs de plekken die je moet zien in Praag, zoals de Karelsbrug, de Joodse Wijk en de Grote Markt. In verband met de extreme kou werd er flink de vaart achter gezet, zodat iedereen nog even op kon warmen voordat het middagprogramma begon.

Na de lunch was het tijd voor een bezoek aan de National Security Council. De wandeling bracht ons naar een ander deel van Praag waar het bestuurlijk centrum is. Voordat we binnen werden gelaten bij de National Security Council moesten we eerst door een strenge security check. We werden ontvangen in de persruimte. Eerst werd ons iets verteld over de historie van het gebouw en waar het nu voor gebruikt wordt. Na deze inleiding mochten we een kijkje nemen in de ministerzaal waar alle deelnemers zich comfortabel in de stoelen nestelden.

“Vanuit Nederland waren we al gewaarschuwd dat het behoorlijk koud zou worden dus iedereen ging goed ingepakt op pad.”

Tijdens het tweede deel werd onder begeleiding van een typisch Tsjechische powerpoint (zo eentje waar precies op staat wat de spreker verteld) op een schematische manier uitgelegd wat de National Security Council is en hoe ze opereren. De studenten hadden nog een aantal prikkelende vragen klaar liggen die allemaal netjes werden beantwoord. Na een leerzame middag was het voor iedereen tijd om ergens te gaan eten en Praag te ontdekken.

's Avonds verzamelden vele B.I.L.'ers zich in de grootste discotheek van Praag, Discotheka Kaleidoskop. Naast een gezamenlijke interesse in bestuurskunde bleken de B.I.L.'ers ook veel interesse in elkaar te hebben.

Donderdag

De volgende ochtend werd iedereen weer vroeg gewekt, want we hadden om tien uur een afspraak met de Chancellor of the President. Deze is gezeteld in de Burcht, met een prachtig uitzicht over Praag. We werden royaal ontvangen en naar een prachtige zaal geleid die louter bedoeld was voor onze jassen en tassen, daarna werden we naar een andere zaal gebracht waar we plaatsnamen voor de ontmoeting met de Chancellor of the President, PhD. Jiri Weigl. Er was tijdens deze excursie veel tijd voor vragen. De heer Weigl had aangegeven liever vragen te beantwoorden dan een heel verhaal af te steken zodat er voor ons interessante onderwerpen aan bod kwamen in plaats van veel algemene informatie. De heer Weigl vertelde ons dat hij al ruim twintig jaar samenwerkt met de huidige president, Václav Klaus.

De focus van de studenten lag voornamelijk op het Verdrag van Lissabon in de hoop dat de heer Weigl ons er misschien meer over kon vertellen. Weigl gaf aan dat er veel negatief nieuws over Tsjechië naar buiten kwam omdat het zo lang duurde voordat de President zich uitgesproken had over het verdrag van Lissabon.

Na het bezoek aan de Chancellor kregen we een lunch aangeboden en een rondleiding door het oude regeringsgebouw. Onderweg naar de Senaat waren we nog getuige van de wisseling van de wacht. Bij het Senaatsgebouw aangekomen bleek helaas dat de Senaat onverwachts bijeen moest komen en dat we daardoor de zaal niet konden bezichtigen. In plaats daarvan waren er twee gidsen die ons hebben rondgeleid. Na afloop werden we door de gids bedankt omdat hij in tijden niet zo'n leuke groep had gehad. Die konden we mooi in onze zak steken!

Helaas was het einde van de reis in zicht gekomen. We hadden de middag nog vrij om lekker in Praag rond te lopen, maar om zeven uur moesten we weer richting Nederland. Ondanks de vele sneeuw op de weg kwam een bus vol met slapende studenten op de geplande tijd aan in Leiden!

Als commissie kunnen we terugkijken op een leerzame en zeer geslaagde reis naar Praag, eigenlijk zijn er maar twee passende woorden: het was *Buitengewoon Masterlijk*. ■

“Te veel om een boek over te schrijven”

De geschiedenis van vijftientwintig jaar B.I.L.

Voor u ligt de 82e Bestuurskundige Berichten. Hoe we dat weten? Wij, Mathijs van de Waardt, Jasper Hekert en Tom Degen, zijn het afgelopen jaar in de verenigingsgeschiedenis gedoken met als doel een lustrumboek te schrijven.

Het zal weinigen ontgaan zijn dat de B.I.L. dit jaar het vijfde lustrum viert. Dat is een mooi moment om terug te kijken op wat vijftientwintig jaar B.I.L. ons heeft gebracht. Mathijs: “Ik had tijdens mijn bestuursjaar al het idee om iets te doen met die meters archieven die de B.I.L. heeft, ook omdat we toen – net als nu – een lustrumjaar hadden. Door tijdgebrek is daar toen niets van gekomen.” Nu – een lustrum verder – is er wel de gelegenheid om de geschiedenis van vijftientwintig jaar B.I.L. grondig door te spitten. Door de jaren heen is het archief van de vereniging gestaag gegroeid en is er veel interessants te vinden.

Tom: “Je kan aan de archieven zien dat we bestuurskundigen zijn. In de archieven zijn uitgebreide notulen, beleidsplannen en verslagen van activiteiten te vinden. De eerste bestuursnotulen uit 1985 zijn zelfs handgeschreven.” Toch is het archief van de B.I.L. niet helemaal compleet. Het feit dat het bestuur van de B.I.L. altijd trouw BB's en congresverslagen naar de Koninklijke Bibliotheek heeft opgestuurd betaalt zich nu uit. Een retourticket Den Haag Centraal levert, zeker wat betreft het reconstrueren van de vroegste periode, veel op. Toch zijn de archieven niet de enige bronnen voor het lustrumboek. Jasper: “Naast het zoeken in de archieven hebben we ook veel personen, vooral uit de eerste periode van de B.I.L., geïnterviewd. Eén van de leukste was het dubbelinterview met de eerste en tweede voorzitter van de B.I.L., Joop Ruijgrok en Rogier Rijnja. Zij wisten ons veel te vertellen over de oprichtingsfase van de B.I.L., een periode waar in de archieven maar beperkt informatie over is te vinden.” Het verhaal dat professor Van Braam de B.I.L. heeft opgericht blijkt niet helemaal waar te zijn: hij stuurde Joop Ruijgrok naar Twente om daar onderzoek

Tom Degen, Jasper Hekert en Mathijs van de Waardt

te doen naar de bestuurskundeopleiding. In Enschede bestond ook al een bloeiende studievereniging, hetgeen Joop erg inspireerde. Eenmaal terug in Leiden ging hij naar Van Braam, die zijn initiatief van harte ondersteunde, maar ook vond dat het een initiatief van en voor studenten moest zijn en blijven.

“Je kan aan de archieven zien dat we bestuurskundigen zijn. In de archieven zijn uitgebreide notulen, beleidsplannen en verslagen van activiteiten te vinden.”

In de eerste jaren was het lidmaatschap van de B.I.L. voornamelijk interessant vanwege de boekverkoop en de borrels. De eerste formele activiteit van de B.I.L. was een lezing door de Secretaris-generaal van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hoewel wij nu de officiële oprichtingsdatum – 22 mei 1985 – vieren, was de B.I.L. in september van het jaar ervoor al actief. In de verdere jaren tachtig werden diverse activiteiten ontplooid, zoals buitenlandse reizen en roemruchte feesten, maar ook diverse landelijke initiatieven waren van groot belang voor de vereniging en haar leden.

Begin jaren negentig was de B.I.L. de grootste studievereniging van Leiden en nog steeds is de vereniging één van de grotere. Ook landelijk was en is de B.I.L. toonaangevend. Onder andere het LOB, de koepel van bestuurskundige studieverenigingen, is een Leids initiatief. In de beginjaren was er veel contact met Sirius uit Enschede, daarna vooral met Cedo Nulli uit Rotterdam. Mathijs: “Met deze laatste vereniging heeft de B.I.L. in de jaren '90 twee initiatieven opgezet, die helaas allebei begin jaren nul ter ziele zijn gegaan: het ICR, een stichting die in opdracht van bedrijven en overheden onderzoek deed in het buitenland, en de IBA, een informatiedag waarop studenten en potentiële werkgevers met elkaar in contact konden komen.”

In de afgelopen vijftientwintig jaar is ook de B.I.L. deelgenoot geweest van grote veranderingen. Daarbij gaat het niet alleen over de opkomst van computer en internet,

maar ook over politieke ontwikkelingen. Tom: “De B.I.L. organiseerde een studiereis naar Budapest en was daar op het moment dat het communistische bewind viel. Dat heeft op de deelnemers veel indruk gemaakt: de BB besteedde er destijds maar liefst twee edities aan.”

“Ongeveer een jaar geleden zijn we met dit project begonnen, maar er is zoveel informatie, bijna te veel om binnen afzienbare tijd een boek over te schrijven.”

Het voorbereidende werk is nu grotendeels gedaan, in de komende periode zullen de hoofdstukken geschreven moeten worden. Tom: “Op dit moment zijn er zo'n tien interviews gehouden, onder andere met ereleden, docenten en oud-bestuurders. Er staan nog een paar personen die we nog willen spreken op ons verlanglijstje. Ook is het nu zaak dat we alle aantekeningen uit de bestuursnotulen uitwerken in lopende hoofdstukken.” Jasper: “We hebben veel informatie verzameld, we moeten nu de belangrijkste zaken nakijken en verder uitzoeken. Ook moeten we uit

het rijke B.I.L.-fotoarchief de foto's zoeken die het beste de verenigingshistorie ondersteunen.” Mathijs: “Ongeveer een jaar geleden zijn we met dit project begonnen, maar er is zoveel informatie, bijna te veel om binnen afzienbare tijd een boek over te schrijven.”

De schrijvers van het lustrumboek vormen geen gewone commissie. Tom: “We noemen ons zelf graag een redactie. We hebben geen strikte rolverdeling, we vergaderen onregelmatig en dan het liefst in Barrera met een biertje erbij.” Er gaat ongemerkt veel tijd inzitten, met name in de avonduren. Dat neemt natuurlijk niet weg dat het een unieke gelegenheid is om onze leden inzicht te bieden in de geschiedenis van de vereniging. Het is voor het eerst dat de geschiedenis op deze manier wordt gedocumenteerd.

Het lustrumboek met meer en uitgebreidere verhalen uit de verenigingsgeschiedenis van de B.I.L. verschijnt op 22 mei, precies vijftientwintig jaar na de notariële bekrachtiging van de eerste statuten. ■

Bestuurskunde

Wetenschap

Beleid

Theorie

Bestuur

Europa

Praktijk

Gemeente

Parlement

Rijk

Word nu lid van de Vereniging voor Bestuurskunde voor het Speciale studententarief van € 16,80 per jaar.

Je ontvangt dan gelijk vier keer per jaar het tijdschrift Bestuurskunde.

Meer informatie? Surf naar www.bestuurskunde.nl

Vereniging voor Bestuurskunde

DE BRUG TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK

De B.I.L. raakt in haar element!

Lisanne Molina (19), commissielid van de commissie activiteiten, vertelt meer over twee activiteiten van het afgelopen halfjaar. In december heeft de commissie een eerstejaarsexcursie georganiseerd naar een krachtwijk in Den Haag en het nieuwe jaar werd afgetrapt met de Nieuwjaarsborrel.

Lisanne Molina

Eerstejaarsexcursie

Begin december vertrok de B.I.L. met dertig eerstejaarsstudenten voor een excursie naar een van de Nederlandse krachtwijken, de Schilderswijk in Den Haag. De excursie begon met een wandeling door de wijk. Tijdens de excursie werd de groep te woord gestaan door een aantal ambtenaren die werkzaam zijn in de schilderswijk. Op verschillende plaatsen zijn ambtenaren bezig met de problematiek in de wijk. We hebben bijvoorbeeld gezien hoe de gemeente probeert om mensen uit verschillende inkomensklassen bij elkaar te laten wonen, door een gemengd aanbod van huur- en koopwoningen aan te bieden. Daarnaast spraken we bij 'De Haagse Sporttuin' met een sportleraar. Hier wordt voor kinderen uit de hele wijk een programma met verschillende sporten aangeboden. Hij legde uit dat het voor de kinderen op deze manier makkelijker is om te blijven sporten omdat de tuin centraal ligt en voor iedereen toegankelijk is. Toch zie je in de wijk nog goed dat lang niet alle doelen van de gemeente bereikt zijn. Zo staat een groot deel van de net gebouwde koopwoningen nog leeg en stuit je in sommige delen van de Stationswijk op verval.

Na de stadswandeling werden we ontvangen in het stadhuis van Den Haag waar een lunch klaar stond. Tijdens de lunch was er de gelegenheid om vragen te stellen aan wethouder Sander Dekker. Deze vragen hadden vooral betrekking op de dichotomie politiek – bestuur. Na drie kwartier moesten we afsluiten om weer op tijd terug te zijn op de faculteit. Er kan teruggekeken worden op een zeer geslaagde eerstejaarsexcursie!

Nieuwjaarsborrel

Op 4 februari was het dan zo ver: de vakantie was voorbij en het was dus tijd voor de Nieuwjaarsborrel! In café De Bonte Koe druppelde vanaf vijf uur de eerste leden binnen en even later was het café helemaal gevuld met B.I.L.ers die onder het genot van een hapje en een drankje gezellig aan het bijkletsen waren. De Lustrum Commissie maakte van de gelegenheid gebruik om het thema en het logo van het 25-jarig bestaan van de B.I.L. te presenteren. Nadat de commissie zich had voorgesteld werd er een filmpje getoond waaruit langzamerhand naar voren kwam wat het thema van het lustrum zou gaan worden: 'De B.I.L. in haar element', waarbij water, vuur, aarde en lucht de centrale elementen zullen gaan vormen in de lustrumweek. Een thema dat zeker een hoop belooft voor het vijfde lustrum der B.I.L.! De hoge opkomst en de gezellige sfeer hebben ervoor gezorgd dat de borrel zeer geslaagd was. ■

Landelijk Overlegorgaan Bestuurskunde-verenigingen (LOB)

Het Landelijk Overlegorgaan Bestuurskunde-verenigingen (LOB) is een overlegorgaan waar alle bestuurskundige studieverenigingen uit Nederland deel van uit maken. Om dit orgaan meer naamsbekendheid te geven zal Lisa Blanken (22) als voorzitter van het LOB dit orgaan introduceren.

Lisa Blanken

Het LOB

Zoals velen van jullie weten is Leiden niet de enige universiteit waar een vorm van bestuurskunde wordt gegeven. In totaal zijn er tien bestuurskunde studies op bachelor en master niveau. De opleidingen in Amsterdam, Delft, Enschede, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg en Groningen hebben een eigen studievereniging. De tien studieverenigingen nemen allemaal plaats in het LOB. Eens in de zes á zeven weken vindt er een vergadering plaats waar de verenigingen samenkomen om onder andere te discussiëren over onderwerpen zoals onderwijs, acquisitie, ledenwerving en reizen. Het doel van deze vergaderingen is een platform te creëren voor de studieverenigingen om zo op landelijk niveau informatie uit te kunnen wisselen en gezamenlijke activiteiten te organiseren. Zo wordt er in mei een sporttoernooi georganiseerd in Utrecht waar ook de B.I.L. aan mee doet. Een belangrijke activiteit voor de LOB-verenigingen is het Landelijk Congres der Bestuurskunde (LCB). Hoewel dit congres formeel los staat van het LOB, neemt het bestuur van het LCB ook plaats bij de vergaderingen als toehorend lid. Het LCB is hét landelijke congres voor de wetenschap der bestuurskunde voor studenten, professionals en bedrijven. In mei 2010 vindt het LCB in Tilburg plaats. Ieder jaar wordt er tijdens een LOB-vergadering besloten wie de organisator van het volgende LCB wordt.

Ervaringen & werkzaamheden

De landelijke samenwerking tussen de studieverenigingen sprak mij erg aan. Vorig jaar zat ik als commissaris buitenland in het bestuur van de B.I.L. Toen heb ik samen met mijn voorzitter een vergadering bezocht waar de buitenlandse reizen werden besproken. Het overleg en de uitwisseling van ervaringen sprak mij erg aan. Dit is ook de reden waarom ik gesolliciteerd heb naar een plaats in het LOB-bestuur.

Het dagelijks bestuur van het LOB bestaat uit een voorzitter, secretaris en penningmeester. In oktober kan er gesolliciteerd worden naar de drie functies door zowel oud bestuursleden als gewone leden van de tien studieverenigingen. De secretaris en penningmeester

van het huidige bestuur studeren respectievelijk in Amsterdam en Utrecht. Wij verzorgen de vergaderingen, het contact met de Vereniging voor Bestuurskunde (VB) en 'het weekend'.

"Het overleg en de uitwisseling van ervaringen sprak mij erg aan."

Dit weekend wordt in oktober/november georganiseerd door het LOB-bestuur. Tijdens dit weekend komen de besturen van alle verenigingen samen om met elkaar kennis te maken. Dit zorgt ook voor een betere samenwerking rond de vergadertafel. Een leuk aspect is dat ik op de hoogte ben van wat er speelt bij de verschillende verenigingen en de activiteiten die worden georganiseerd. Als voorzitter leid ik tevens de vergaderingen. Daarnaast neem ik zitting in het bestuur van de Vereniging voor Bestuurskunde. De VB is een vereniging voor professionals en wetenschappers die zich als doel stelt een bijdrage te leveren aan de verbetering van het openbaar bestuur door het vervullen van een brugfunctie tussen wetenschappelijke onderzoekers en mensen uit de bestuurspraktijk. Het LOB vertegenwoordigt het onderdeel studenten van de VB. Al met al is het LOB een overlegorgaan waar we veel van elkaar kunnen leren, waar verder wordt gekeken dan de eigen studievereniging en activiteiten met of voor elkaar georganiseerd kunnen worden. ■

COLUMN

door Daniël Dijkstra

Koninklijke crisis

Op Koninginnedag 2009 wordt de rondrit van de Koninklijke familie door Apeldoorn brutaal verstoord. Rond 11.50 uur ramt Karst T. in zijn zwarte Suzuki Swift twee afzettingen alvorens hij op een groep toeschouwers inrijdt. Na een slagveld aangericht te hebben komt hij tegen het monument "De Naald" tot stilstand. Voordat Karst T. het bewustzijn verliest weet hij een agent te vertellen dat zijn daad met opzet was gepleegd en dat zijn actie tegen de leden van het Koninklijk Huis was gericht. Uiteindelijk komen bij deze aanslag acht mensen om het leven.

Was deze aanslag op Koninginnedag te voorkomen geweest? Uit het onderzoeksrapport bleek dat de organisatie rondom Koninginnedag weinig tot niets te verwijten viel. Echter, niet iedereen was deze mening toebedeeld.

Een eerste mening kwam tot mij tijdens het Festival der Bestuurskunde in Hilversum. Tijdens een workshop over crisismanagement maakte iemand de opmerking dat het beleid gefaald heeft als er een aanslag wordt gepleegd. Had men namelijk geen steken laten vallen, dan had de aanslag nooit plaats kunnen vinden. Op het eerste gezicht klinkt het logisch, maar inhoudelijk gezien kun je er naar mijn mening weinig mee.

De mening van hoogleraar Dijkstra in het programma Knevel en van den Brink op 4 september 2009 sprak mij dan ook meer aan. Hoogleraar Dijkstra meldde dat men tijdens Koninginnedag 2009 steken heeft laten vallen met betrekking tot het restrisico voor een aanslag. Hiermee doelde hij op het feit dat je het risico op een dergelijke aanslag nooit compleet weg kan nemen, maar dat je de kans op zo'n aanslag wel zo klein mogelijk kan maken. Volgens hoogleraar Dijkstra had de kans op een aanslag verminderd kunnen worden door te werken met meerdere veiligheidsringen. Op Koninginnedag 2009 werd gewerkt met maar één ring, namelijk twee agenten die de weg naar "De Naald" bewaakten en gesteund werden door enkele hekken. Had men meerdere veiligheidsringen gebruikt, met dus meerdere controlepunten, dan was de kans dat Karst T. in kon rijden op het publiek volgens hoogleraar Dijkstra aanzienlijk kleiner geweest.

Maar als hoogleraar Dijkstra gelijk heeft, waarom zijn de tekortkomingen van de organisatie van Koninginnedag dan niet aan het licht gekomen? Is dit misschien omdat het onderzoek werd gecontroleerd door de overheid, waardoor enkele tekortkomingen bewust achter werden gehouden? Of had men simpelweg het idee dat het restrisico al zo klein mogelijk was gemaakt en dat een eenmansactie als deze nooit te voorkomen zou zijn? Aan mij niet de taak om hier een oordeel over te geven in deze column. Wat ik interessant vind is de reactie op een dergelijke aanslag als net duidelijk is geworden dat er weinig tot niets aan gedaan had kunnen worden.

Voor Koninginnedag 2010 in Middelburg is namelijk besloten de omgeving in vier veiligheidsringen in te delen. De binnenste twee ringen bestaan uit de directe beveiliging van de Koninklijke familie en uit een hekkenring. De ringen drie en vier dienen op verscheidene momenten autovrij gemaakt te worden, zodat het gevaar van auto's in ieder geval tot een minimum wordt beperkt.¹

Maar waarom worden deze maatregelen genomen als blijkt dat de aanslag in Apeldoorn eigenlijk niet voorkomen had kunnen worden? Komt men dan toch terug op de uitslagen van het rapport en ziet men in dat de beveiliging tekort schoot op Koninginnedag 2009? Of is de vraag om een oplossing vanuit de media en het volk zo groot dat de overheid er wel wat aan moet doen, al is het maar om het gevoel van veiligheid onder het volk terug te brengen?

Wat het antwoord op alle vragen in deze column ook moge zijn, de kern van het verhaal is dat crisismanagement een zeer lastige discipline blijft. Binnen deze discipline wordt namelijk te allen tijde gevraagd dat je het onvoorspelbare kunt voorspellen en dat je hierdoor de gepaste (preventieve) maatregelen kunt treffen. Lukt dit niet en vinden er calamiteiten plaats, dan is het meteen zaak om het gevoel van veiligheid weer terug te brengen, zonder zelf al te veel gezichtsverlies te leiden. Gezichtsverlies van een veiligheidsinstantie draagt immers ook bij aan een gevoel van onveiligheid bij het volk. Omdat je dient te balanceren tussen allerlei moeilijke zaken is crisismanagement in mijn ogen zo'n ontzettend interessante discipline.

¹ Gemeente Middelburg, <http://www.middelburg.nl/web/Actueel/Maatregelen-Koninginnedag.htm>, bezocht op 22 februari 2010

De week van ... Daniël Rodenburg

Daniel Rodenburg is een eerstejaars student bestuurskunde die vorig jaar enthousiast werd voor de studie na het lopen van de bestuurskunde tweedaagse, georganiseerd door de B.I.L. Intussen heeft Daniel zich helemaal gestort in de studentenwereld van Leiden. Naast zijn studie bestuurskunde is Daniel actief bij de B.I.L. en lid van studentenvereniging L.V.V.S. Augustinus. Wij van de Bestuurskundige Berichten mochten een week meelopen.

Daniël Rodenburg

Maandag

De week start op maandag om elf uur. Een college Inleiding Recht, een vak dat me erg boeit. Nu ik een half jaar studeer ben ik redelijk gewend aan het volgen van colleges. In de pauze een kopje koffie en dan is het goed vol te houden. Na dit college stond er om 13.00 uur een vergadering op de agenda van de Introductie commissie waar ik in zit. De bestuurskunde tweedaagse is op donderdag en vrijdag, dus deze vergadering is bedoeld om de laatste puntjes op de i te zetten. Vorig jaar heb ik zelf veel profijt gehad van de bestuurskunde tweedaagse en daarom vind ik het erg leuk om mij nu in te zetten voor scholieren die twijfelen over de studie bestuurskunde in Leiden.

Na deze vergadering komt het zwaarste deel van mijn dag. Ik ben namelijk ook nog druk bezig met het verhuizen van mijn spullen. Na het eerste half jaar van mijn studentenleven doorgebracht te hebben op de pelikaanhof verhuis ik nu naar Vliet 11. Ik sluit de maandagavond af met mijn cordial van Augustinus. We gaan lekker eten op Augustinus en daarna gaan we nog naar een borrel. De week is weer begonnen.

Dinsdag

Vandaag staat vooral in het teken van verhuizen. Gelukkig heb ik op Augustinus een hoop mensen leren kennen en een aantal vrienden helpen mij vandaag met de verhuizing. Ik ben de hele dag bezig met verhuizen en ik rij ook nog vijftig kilometer verkeer, waardoor ik pas 's avonds thuis ben. Na het eten moet ik ook nog even tijd vrijmaken om aan mijn studie te zitten. Papers moeten namelijk ondanks de drukte gewoon geschreven worden.

"Uiteindelijk werd de tweedaagse, tevens mijn week, afgesloten met een spetterend B.I.L. feest in de Harmonie."

Woensdag

Vandaag eindelijk een wat rustigere dag. Uitgeslapen ga ik naar mijn college van Economie. Bij mijn studie heb ik een hoop leuke mensen leren kennen, zeker ook door mijn betrokkenheid bij de B.I.L., waardoor naar college gaan altijd gezellig is. Na afloop van het college loop ik nog even de B.I.L. kamer in om een kopje koffie te drinken en dan

ga ik naar huis. Op vliet 11 heb ik mijn eerste avondje, het is erg gezellig en omdat ik vanaf deze week ook nog actief wordt bij een gezelschap van Augustinus wordt het een lange avond.

Donderdag

Om acht uur gaat mijn wekker alweer af. Ik kan dat ding nog steeds niet zien als een kameraad van mij. Snel moet ik naar FSW fietsen om wat dingen klaar te zetten voor de tweedaagse, want vandaag is het zover. Rond een uurtje of 10 komen de eerste scholieren. Na een korte inleiding en een introductiecollege van dhr. Kerkhoff gaan wij naar Den Haag voor een rondleiding door het ministerie van Buitenlandse zaken. Na het inhoudelijke gedeelte van de dag begon om 17.00 uur het minder inhoudelijke deel. Allereerst werd er geborrelt op de common room en 's avonds gingen we pannenkoeken eten en hielden we een kroegentocht door Leiden. Ik vond het leuk om te zien dat de scholieren naarmate ze elkaar beter leerden kennen steeds losser kwamen.

Vrijdag

Om negen uur moesten we alweer verzamelen op het gemeentehuis waar wij als commissie met zes raadsleden hadden afgesproken om een raadsvergadering te simuleren. Uiteindelijk werd de tweedaagse, tevens mijn week, afgesloten met een spetterend B.I.L. feest in de Harmonie. Ik heb nu een aantal feestjes van de B.I.L. meegemaakt en ik moet zeggen, nergens zijn zulke gezellige feestjes! Uiteindelijk lag ik half vijf op bed. Mijn studieweekje zat er weer op en ik was toe aan het weekend. ■

Interview met alumnus Petra Puister

In het alumnikatern wordt elke editie een alumnus benaderd die meer kan vertellen over zijn of haar studententijd en huidige werkzaamheden. Deze keer is dat alumnus Petra Puister. Vijf jaar geleden was zij nog bestuurslid in het vorige lustrumbestuur van de B.I.L., intussen volgt zij het traineeprogramma van de gemeente Den Haag. In dit interview vertelt zij meer over de herinneringen aan de studie bestuurskunde en haar ervaringen op de arbeidsmarkt.

door Thijs de Bruijn

Waar heb je het meest aan gehad tijdens je studie?

Het is de combinatie van meerdere dingen waar je veel aan hebt. Je leert veel tijdens je studie, maar het is allemaal wel erg theoretisch. Door middel van commissies en besturen, wordt je studietijd leuker en doe je ook praktische ervaring op. Zeker bij een studie als bestuurskunde sluit dat goed op elkaar aan. Bij de B.I.L. heb ik in de commissie Buitenland gezeten en in het vorige lustrumbestuur. Daarna heb ik nog commissies en bestuur bij studententennisvereniging Qravel gedaan. Ik vond het in elk geval een waardevolle aanvulling.

“Wetenschapsfilosofie, wat een moeilijk vak was dat!”

Welke vakken zijn je het meest bijgebleven van de opleiding?

Wetenschapsfilosofie, wat een moeilijk vak was dat! En verder Research in Public Administration II. Kwantitatief onderzoek komt verder niet veel aanbod tijdens de opleiding, maar ik vond het wel erg leuk. Vooral David Lowery is me bijgebleven: een geweldige docent!

Had je een bepaald doel voor ogen voor na je studie?

Nee, eigenlijk had ik geen idee wat ik wilde gaan doen. Ik wilde in elk geval bij een organisatie terecht komen met maatschappelijke betrokkenheid en waar ik mezelf verder kon ontwikkelen.

Wat ben je na je studie gaan doen?

Eerst ben ik drie maanden gaan reizen door Zuid-Amerika. Vervolgens was ik weer heel gemotiveerd om te gaan werken en heb ik me goed georiënteerd op de arbeidsmarkt. Na een lange sollicitatieprocedure ben ik vorig jaar september begonnen met het traineeship van de gemeente Den Haag. Dit vind ik nog steeds een

lot uit de loterij, omdat er veel wordt geïnvesteerd in je persoonlijke ontwikkeling en er echt naar wordt gekeken wat bij je past. Het programma duurt 2 jaar waarin je twee verschillende volwaardige functies vervult. Nu ben ik medewerker planning & control. Normaal zou ik niet snel hebben gesolliciteerd op een dergelijke functie, maar het blijkt heel goed bij me te passen!

Welke aspecten uit je studentenperiode herken je in je huidige werk?

Mijn functie is vrij financieel, dus daar heb ik inhoudelijk weinig aan bestuurskunde. Maar dankzij mijn studie heb ik ook veel kennis van hoe het bestuurlijk binnen een gemeente werkt (en ook op nationaal en Europees niveau), wat er bij het maken van beleid komt kijken en hoe organisaties in elkaar zitten. Dat is wel heel nuttig! Bovendien heb ik nu veel aan mijn commissie- en bestuurservaring bij de samenwerking met de andere trainees en collega's.

Je bent nog steeds actief bij de studievereniging van bestuurskunde in Leiden, in de Raad van Advies voor de B.I.L. Denk je dat meer alumni zich zouden moeten inzetten voor hun oude vereniging?

Alumni kunnen de ervaringen uit hun studietijd en van hun huidige werkzaamheden inzetten voor de vereniging, dat zou goed zijn. Het is ook goed om die contacten

warm te houden, zodat de vereniging ingangen heeft bij verschillende organisaties. Alumni moeten natuurlijk niet té betrokken zijn omdat het een vereniging voor en van studenten blijft. Ik vind het natuurlijk wel heel goed dat er veel aandacht aan het alumnibeleid wordt geschonken. Als lid van de RvA vind ik het leuk om op afstand betrokken te blijven bij de vereniging. Het is geweldig om te zien hoe een nieuwe lichterling studenten de vereniging weer verder helpt.

“Alumni kunnen de ervaringen uit hun studietijd en van hun huidige werkzaamheden inzetten voor de vereniging”

Wat zou je willen meegeven aan de bestuurskunde studenten van nu?

Gebruik de studie- en studentenverenigingen om in een informele setting praktische vaardigheden op te doen in commissies en besturen. Hier heb je echt wat aan als je gaat solliciteren! ■

Lidmaatschapskaart Alumnus

Voornaam Voorletters
 Achternaam
 Jaar van Aankomst
 Werkgever
 E-mail
 Adres
 Postcode Woonplaats
 Telefoon
 Mobiel
 Geboortedatum
 Giro/Bankrekeningnummer*

Hierbij macht ik de Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden de B.I.L.-contributie (€ 13,61) jaarlijks, tot schriftelijke wederopzegging, van bovenstaande rekening af te schrijven. Het Alumnus-lidmaatschap van de B.I.L. is een samenwerkingsverband met het Departement Bestuurskunde van de Universiteit Leiden.

Datum Plaats
 Handtekening

* Omcirkelen wat van toepassing is. Vragen? Bel: 071-5273696 of e-mail: bil@bilboard.nl

A.u.b. invullen en opsturen naar Bestuurskundige Interfacultaire vereniging Leiden
 Postbus 9555, 2300 RB Leiden (voldoende frankeren)

Rectificatie

In de Bestuurskundige Berichten van de december editie 2009 was in het artikel van Toon Kerkhoff per abuis een voetnoot weggevalen.

“Het internationaal vergelijkend onderzoek waarnaar in het artikel van Toon Kerkhoff wordt verwezen is uitgevoerd door Frits van der Meer, Trui Steen, Toon Kerkhoff, Caspar van den Bergh, Dennis de Widt, Carola van Eijk, Bart van Horek, Tom van Dijkhuizen en Mark Reijnders”.

Er was een tijd van komen en er was een tijd van gaan. Maar nu is de tijd om terug te keren!

De B.I.L. zoekt haar alumni!!!

Ben je zelf een afgestudeerd bestuurskundige? Meld je dan aan! Ken je oud-studiegenoten die nog geen lid zijn: laat ze zich aanmelden als B.I.L. alumni-lid.

Via deze weg verlies je nooit je studie, je studievrienden en de B.I.L. uit het oog.

Lustrumweek

De lustrumweek van de B.I.L. zal plaatsvinden van 17 tot en met 22 mei 2010 en zal een goed gevuld programma hebben. Zo zullen er studiegerelateerde en informele activiteiten zijn maar is er ook ruimte om terug kijken op 25 jaar B.I.L.-historie.

Alumnidag

Op zaterdag 22 mei 2010 viert de B.I.L. haar 25ste dies natalis. Speciaal op deze dag organiseren wij voor onze alumni de B.I.L. alumnidag. U kunt zich inschrijven voor deze feestelijke gelegenheid op www.bilboard.nl. Meer informatie over het programma en de deelnemers verschijnt te zijner tijd op onze website, www.bilboard.nl.

Voor vragen kunt u ons altijd bereiken per telefoon (071-5273696) of per e-mail (alumni@bilboard.nl).

Prikbord

Verhuisd? Nieuwe kamer? Geef je nieuwe adresgegevens door aan de secretaris!

De B.I.L. is altijd op zoek naar goede samenvattingen. Heb jij nog een uittreksel liggen? Stuur deze dan op naar de B.I.L. Je kunt je email sturen naar penningmeester@bilboard.nl. Indien wij de samenvatting kunnen gebruiken krijg je hier uiteraard een vergoeding voor.

De redactie van Bestuurskundige Berichten ontvangt altijd graag reacties en brieven van lezers. Wil je reageren of heb je interesse in het schrijven van een artikel, mail dan naar secretaris@bilboard.nl.

ERNST & YOUNG
Quality in Everything We Do

Young Interim Professional Ben jij onze volgende YIP-trainee?

Doxis als dienstverlener helpt organisaties aan toegankelijke en optimaal beheersbare informatie. Wij zijn Beste Partner voor onze relaties: blinken uit in ons vak informatiemanagement en worden herkend en erkend door relaties en medewerkers. Doxis is een zelfstandig onderdeel van Ernst & Young en werkt met circa 170 medewerkers voor gevarieerde opdrachtgevers in heel Nederland.

Young Interim Professionals: net afgestudeerde HBO'ers en academici die zich in een opleidingstraject van een jaar ontwikkelen tot deskundigen op het gebied van informatieontsluiting en informatiemanagement.

Wat we bieden is een training on the job, in combinatie met structurele opleidingsdagen gedurende het jaar. Met collega's ga je de informatievoorziening bij klanten structureren en organiseren. Je voert lopende opdrachten uit en signaleert kansen op verbetering. De inhoudelijke begeleiding - zowel van ons, als van de klant - is dik in orde. Inherent aan dit werk is dat je snel verantwoordelijkheid krijgt, of beter: moet nemen. Wat we bieden is een marktconform salaris en uitstekende arbeidsvoorwaarden, waaronder een premievrij pensioen. Je krijgt een uitdagende baan in een inspirerende werksfeer, de ideale omgeving om een schat aan werkervaring op te doen. Vanwege de modulaire opbouw van het traineeship, is het mogelijk om gedurende het hele jaar in te stromen.

Jouw mogelijkheden bij Doxis? Kijk naar het totale aanbod aan vacatures op www.doxis.nl en klik op 'vacatures'. Je kunt ook je CV met korte motivatie mailen naar recruitment@doxis.nl. Voor meer informatie over de functie kun je terecht bij Linda de Meester: (070) 317 71 72.

Voorsprong door informatie
>> www.doxis.nl

DOXIS
INFORMATIEMANAGERS

selexyz studieboeken

Bestel met een paar simpele muisklikken al je studieboeken op selexyz.nl. Daar vind je namelijk altijd de complete en up-to-date boekenlijsten van de meeste studies in Nederland. Ga snel naar selexyz.nl voor meer info. En voor het bestellen van je studieboeken, natuurlijk.

al je studieboeken compleet en
up-to-date op selexyz.nl

selexyz